UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ambrosius Calepi/||nus Bergomates: professor de||uotus ordinis Eremitarum sancti Au/||gustini: Dictionum latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]: earu[n]de[m]q[ue] interpre/||tationu[m] collector ...

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

D Ante J

urn:nbn:de:hbz:466:1-97871

Visual Library

Depeculor pe.cor.ex de ⁊ peculor: qđ a peculiũ deducit⁊: peculiũ ꝟo lucrũ ſignificat/vel quicquid ſua induſtria qs acqſiuit. Qui aũt peculiũ ſiue qđ peculÿ ſurripuerit/depeculator dicet⁊: ꝙꝙ ſint q̃ dicãt: Depeculari ꝓprie eſſe furari ea q̃ ad rẽpu. ſiue ꝑncipẽ/ ſiue ad ſacra ꝑtineãt. Sed Cice.lib.j.ad Verẽ. docet aliud eſſe furtũ/aliud peculatũ. Si qs inquit peculat⁊/accuſat⁊: ꝙ vaſa argẽtea publica de loco ꝑuato dicat⁊ ſuſtuliſſe: poſſit dicere cũ diffinitiõe ſit vſus/quid ſit furtũ. quid ſit peculat⁹ ſecũ furti agi⁊ nõ peculatus oportere. Et in ver.acti.i. Quib⁹ i ꝓuincÿs villas/ domos/ plurimas vrbes/oĩa fana depeculatus.

Depello is.depuli/depulſũ: deorſũ pelſo. Lactã.li.ÿ. Inuereratos depulim⁹ errores. Interdũ depellere ẽ abducere/remouere. Virgl. Dulce ſatis humor depulſis arbutus ẹdis. Nã depulſis ꝓprie poſuit ꝙ agnos quadã vi ab vberib⁹ matrũ pelli ꝯſtat: dũ repugnãt ne inde amoueant⁊. Inde depulſus dicit⁊ ꝯtra voluntatẽ amot⁹. Amouemur eñ a re grata ⁊ iucũda.

D Ante I

Di et dis: ꝑpoſitiones eiuſdẽ ſignificatiõis ſunt: q̃ ambẹ ſeꝑatiuẹ: ⁊ in cõpoſitione ſolũ repiũtur. Cõponit⁊ aũt di cũ dictionib⁹ incipiẽtibus a d. vt Diduco. g. vt Digero. L. vt Diluo. M. vt Dimitto. N. vt Dinumero. I. vt Dÿudico. V. vt Diuerto: ⁊ vbiq̃ ꝓducitur/niſi i dirimo ⁊ diſert⁹. Dis ꝟo mõ negationẽ denotat: vt difficil⁊/diffido. Mõ diuerſitatẽ: vt diſſideo. Mõ diuiſiõÿ: vt diſſocio/diſiũgo. Mõ ſignificat valde: vt diſcrucior/diſcupio. Mõ varie ſiue i diuerſas ꝑtes: vt diſpono/diſſemio. Aliq̃ male: vt diſpereo: male pereo. Cõponit⁊q̃ cũ c. vt diſcũbo. F. vt diffundo: vbi ſ. mutat⁊ in f. euphoniẹ cã. P. vt diſputo. Q. vt diſq̃ro. R. vt diſrũpo. S. vt diſſimlo. T. vt diſturbo. I. ꝯſonãte: vt diſiũgo. Eſt qñ dis grẹca dictio ſit: ⁊ ſignificat bis vel duo: vt digamus/didrachma.

Dia prẹpoſitio grẹca apud nos per. ⁊ ꝓpter ſignificat: Eſt ⁊ nomen duaꝝ inſulaꝝ: quaꝝ vna Cretẹ adiacet: alia i mari tyrrheno: q̃ alÿs noĩb⁹ naxos et ſtrõgylos vocat⁊. De qua Oui. Qua breuis ẹquoreis dia ferit⁊ aquis. Dia etiã dicta eſt hebe dea quẹdã: ⁊ dia actũs grẹcus quo Iouẽ ſignificamus.

Diabolus latine calumniator dicit⁊. Διαβολη calumnia: Διαβαλλω criminor.

Dialog⁹ grẹce latine diſputatio: ab Διαλεγομαι: qđ eſt diſputo: ex Δια per: λεγομαι ſermocinor vl' diſputo. Logos ſermonẽ ⁊ orõnẽ cõprehẽdit. Et ẽ dialog⁹ orõ vbi diſputãtes itroducũt⁊ q̃tq̃t auctori libuerit: nõ aũt a dia duo λογοσ ꝙ ſit ſermo duoꝝ cũ tñ ſunt q̃nq̃ aut ſex: aliq̃ñ plures/vt plato: ſʒ ſomniant.

Diacon⁹ diaconos/os i us fit diacon⁹: a diaconeo miniſtro. Eſt eñ diacon⁹ miniſter/diaconia miniſterium. Nos diaconiũ dicim⁹/et diaconatũ ꝓ ordĩe diaconi.

Diadema pe.ꝓ. qđ quidã cũ diph. ſcribunt: geſtamẽ regis. a Διαδεω circũligo. Nã habet duo appẽdicula quibus caput ligatur. Hinc Diadematus: diademate ornatus. Cic. in oratione ad populũ. Nõ vt ꝓ. Q. Metello viro clariſſimo iã ſpectata ẹtate filius: non L. Diadematus cõſularis ſũma auctoritate: nõ. Q. Metellus cenſorius.

Dierẽſis dici põt diuiſio. Figura cũ vna ſyllaba in duas diuidit⁊: vt apud Hora. Nũc mare/nunc ſiluẹ: qđ triſſyllaũũ eſt. Direct⁹ diuiſibilis. Diereo diuido.

Dieta: cẹnaculũ in quo ẹſtate cẹnatur ad vmbrã/ hyeme ad ſolem: quod ⁊ cẹnatio dicit⁊. Hoc nomẽ quidã a grẹco deriuant Διαιταομαι viuo et cõuerſor. In his eñ cẹnaculis viuimus ⁊ verſamur. Vñ etiã dieta nominat⁊ victus: ⁊ medicinẹ pars dietica nuncupatur: quẹ victu medetur. Nã medicina i tris partes diuiſa eſt: in dieticam/quẹ victu: in pharmaceuticã: quẹ medicamentis: in chirurgicã/quẹ manu morbos curat. Var. ꝟo ꝙ in ea per diem edatur dici exiſtimat. In hortis nõ ẹdificari ſolebat: licebatq̃ teſtatori dietam in ortis vxoris ẹdificatã diruendã legare: ſi id fieri ſine fundi detrimento poſſet. Apud grẹcos ſumit⁊ ꝓ iudicioꝝ loco: ⁊ ꝓ loco quo arbitri ꝯueniũt. Et tũc dicit⁊ a dieteo iudico vt arbiter. Ab aliquib⁹ accipit⁊ ꝓ diario: hoc eſt vnius diei cibo.

Dietarÿ vocabant⁊ miniſtri dietẹ ſeruientes: quoꝝ meminit Vlpia. de fundo inſtructo. Et dietarÿ dicũtur qui in aliena cẹnacula furãdi gratia ſe dirigebant: q̃s Vlpia. ſcribit plus q̃ fures eſſe puniẽdos. Itaq̃ aut ad tẽpus relegãdos/aut in opus publicum dandos: aut fuſtibus cedendos.

Dietitẹ a grẹcis appellantur arbitri.

Diagrãma atis. geometria deſignata: ſiue quadrãgulus/ſiue triangulus/vel inſcriptio libri.

Diagoras: nomen phi/qui Atheos cognominat⁹ ẽ. i. negãs deos. Hic cũ ſamothraciã veniſſet: atq̃ ei quidã amicus dixiſſet: Tu qui deos putas humana negligere: nonne aduertis ex tot tabulis pictis q̃ multi votis vim tempeſtatis effugerint: in portũq̃ ſalui ꝑuenerint? Ita fit inquit. Illi eñ nunq̃ picti ſunt/ qui naufragia fecerunt/in mariq̃ perierunt.

Dialectos grẹci vocant loquendi genera: ſicuti docet Quin. lib. j. quẹ apud illos quinq̃ ſunt. ſ. ionica/dorica/attica/eolica/ ⁊ cõmunis lingua.

Dialectica latine diſputatoria dicit⁊: a Διαλεγομαι diſputo. Δια eñ per: λεγομαι ſermocinor: q: ꝑ ſermocinationẽ diſputatio ꝓſequit⁊. Hinc dialectic⁹ ca. cũ. Hiero. ꝯtra Ruf. ſeptẽ modos ꝯcluſionũ dialectica me elementa docuerunt.

Dialyſis grẹce latine diſſolutio dicitur.

Dialyton pe: cor. dici põt diſſolutũ. Διαλυω diſſoluo Figura cũ ſine ꝯiũctiõib⁹ dictiões ꝓferunt⁊ pũctatim. vt Ite/ferte citi ferrũ: date tela: ĩpellite remos.

Dialis: Iouis απο του Διοσ. i. a ioue: vt Flamẽ dialis. i. iouialis. Et dialis ꝓ aere: vñ ſubdialis ſub aere. Pli. li. xxxiiÿ. Ilia ſuꝑ terrã ex ſubdialib⁹ petr⁊ cedit⁊. Hẹc ex obrutis. Idẽ. Subdialia pauimẽta grẹci iuenere. i. quẹ ꝑmanent ſub dio. Dialis quoq̃ a die dici põt: vt Cõſul dialis: qui vno tñ die ꝯſul fuit. Et Hora. Nouẽdiales diſſipati ſunt cineres.

Diameter pe. cor. mẽſura ſiue linea dimetiẽs: a grẹcis diametros dicit⁊. Col. li. vj. Eſto area rotũda: cui⁹ diametros. i. dimẽſio habeat pedes. lxx.

Diadumenus: quaſi vittatus diadematuſq̃: quo noĩe dictus eſt iuuenis quidã ſpecioſus.

Dianea: a noſtris dicit⁊ mẽs ſiue intellectus. Vnde ab oratoribus ponit⁊ ꝓ quadã figura quẹ ſenſa magis q̃ verba deſignat. Quint. lib. j. Figuras quẹq̃ laxeos: quẹq̃ dianeas vocantur.

Diana: a Διοσ. i. ioue: quaſi iouiniana Iouis filia ex latona quẹ et luna: ſic dicta ꝙ quaſi diẽ noctu efficiat. Vel ꝙ noctu ſola luceat: quaſi lucẽs vna. Quapropter ⁊ noctiluca in palatio vocabatur: ꝙ ibi noctu tẽplum eius luceret: vel quaſi deuania: quia venantes per ſiluas deuiare ſolent. Ab ea Dianus dicebat⁊ locus ei cõſecratus. Eandem eſſe Lucinã dicunt et Iunonẽ: Iunonẽ a iuuando: Lucinã ꝙ partum in lucem prodat quã in pariẽdo inuocãt. Virg. Caſta faue lucina tuus iã regnat Apollo. Siue vt Plin. ſentit: ꝙ oculis ꝑſit ⁊ luci. Siue a luco: quẽ Rome i exquilÿs habebat. Dicta eſt et Proſerpina: vt infra dicet⁊. Et Dictina: ꝙ dũ Minoẽ regẽ vim ei inferre volentem fugeret: in mari ſe prẹcipitẽ dedit: cadauerq̃ ei⁹ a piſcatoribus inuentũ: ꝓpter quod a retibus/quẹ grẹce Δικτυα dictia dicũt⁊ nomẽ ei impoſitũ. Prẹterea hecade dicta fuit: vel ꝙ centũ victimis placaretur: vel ꝙ centum annos errare faceret inſepultos. Dicta eſt

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

⁊ Perge a perga Pāphilię oppido: ī quo tēplū habuit inſigne. Plures tñ dianas fuiſſe. Cic. lib. de natura deoꝝ ſcribit. Sed illa noīatiſſima eſt q̄ eodē partu cū Apolline ex ioue ⁊ latona nata ē. Hęc ob ꝟginitatis amorē ferꝉ hoīm ꝯſortia aufugiſſe: et vt a ſe libidinis pruritū amoueret: venādo ſiluas incolebat paucarū ꝟginū comitatu ꝯtēta. Arcū ferebat ⁊ pharetrā ſuccincta ſemꝑ incedēs: et cothurno induta: ob hāc cauſā ſiluaꝝ ⁊ nemoꝝ dea putabatur.

Diaphora penul. cor. latine differentia. Diaphor⁹: diuerſus. Diaphoretica: vis diſcuſſoria: hoc eſt diſſolutoria diſcutiunꝉ incipientia tubercula: emittunꝉ concocta ⁊ ſuppurantia.

Diaphonia cū accentu in penul. diſſenſio/diſcordia: Διαφουεω diſcordo/diſſono.

Diaphragma atis. dicitꝉ omne mediū et nariū diuiſio. Unde et ꝓ pariete ſeu mēbrana quadā tenui in retis ſimilitudinē facta in corꝑe: quę veluti paries quidam cor pulmonēq̃ ſepiat: ⁊ a iecore lyeneq̃ ſeparet. Nā φραττω latine: ſepio et obſtruo dicitꝉ. Hanc mēbranā latini tranſuerſum ſeptum appellant. Cor. lib. iiij. At ſub corde atq̃ pulmone tranſuerſū ex valida mēbrana ſeptum eſt.

Diaporeſis pe. pro. latine dubitatio: figura oratoria q̄ fit quotiēs oīa ⁊ magna videnꝉ ⁊ paria: ita vt orator neſciat a quib⁹ potiſſimū dicere incipiat. Terē. ī Eu. Quid cōmemorē ꝑmū: aut laudē maxime illū qui dedit mihi ꝯſiliū vt facerē: an ne q̄ auſus ſim incipꝫ? an fortunā collaudē q̄ gubernatrix fuit?

Diapſalma atis. qd̄ ſignificet docet Hiero. ad Marcellā ſcribens: cui⁹ ſunt hęc verba. Quidā diapſalma cōmutationē metri dixerūt eſſe: aliȷ pauſationē ſpūſſācti: nōnulli alterius ſenſus exordiū. Sunt qui rithmi diſtinctionē. Et q꞉ pſalmi tunc tꝑis iuncta voce ad organū canebanꝉ: cui⁹ cauſa muſicę varietatis exiſtimēt ſilentiū: nobis nihil hoꝝ videtꝉ cū Aquila: q̄ verborū hebręoꝝ diligētiſſim⁹ explicator eſt Sela: hoc eſt diapſalma ſemꝑ trāſtulerit. Et inueniamus ī pſalmorū quoq̃ fine diapſalma poſitū: vt eſt in tertio. Dentes pctōꝝ ꝯtriuiſti. Dñi ē ſalus: et ſuꝑ pplm̄ tuū bñdictio tua Sela. i. ſemꝑ. Et q̄s eſt iſte rex glię? dñs virtutū ipſe eſt rex glię ſemꝑ. Hoc verbū ſuperiora pariter ⁊ inferiora connectit: aut certe docet ſempiterna eſſe q̄ dicta ſunt: vt eſt illud: Multi dicūt aię meę: nō eſt ſalus illi in deo ſuo ſemꝑ. Et rurſū. Uoce mea ad dñm clamaui: ⁊ exaudiuit me de mōte ſctō ſuo ſemꝑ. Scire aūt debem⁹ apud hebręos ī fine libroꝝ vnū e trib⁹ ſolere necti: vt aut Amē ſcribāt aut Sela/aut Salō: qđ exprimūt pacē. Igitꝉ vt ſolem⁹ nos cōpletis opuſculis ad diſtinctionē rei alterius ſubſequētis mediū interponere: Explicit/aut feliciter/aut aliquid hmōi: ita ⁊ hebręi: vt q̄ ſcripta ſunt roborenꝉ: facere ſolēt vt dicāt amen/aut in ſempiternū: ⁊ ſcribenda cōmemorant vt ponāt Sela: aut tranſacta feliciter ꝓteſtātur/pacē in vltimo ſubnotātes.

Diarium a die ſit: et ſignificat victum quotidianū: id ē quod in vnius diei cibum datur. Mar. Sed lup⁹ vſurā puerique diaria poſcunt. Sumitꝉ ⁊ pro libro ſeu hiſtoria quę per ſingulos dies ſcribitur: et a gręcis dicitur Ephemeris.

Diaſtaſis pe. cor. latine diſtātia: ex Διᾶ quę aliqū ob et lōge deſignat: ⁊ σταϭισ ſtantia.

Diaſtole pe. cor. diſtinctio vel dilatio: figura cū vna dictio vel ſentētia ab alia diſtinguitꝉ: vel cū breuis ſyllaba ꝓducitꝉ: Διαστελλω διαστολη.

Diaſtrophos penul. corre. latine peruerſus dicitur: ἐξ διαστρεφω.

Diapaſon pe. cor. muſicę artis ſymphonia ꝯſtās ex q̄nq̃ tonis ⁊ duob⁹ ſemitonis. i. diapente ⁊ diateſſaron διουει δια και πασωυ απο πασн πασεσ.

Diapente.

Diateſarō latine de octo. q꞉ octo voces habet.

Diaſatiron: compoſitio quędam medicorum/ad excitandā venerem.

Diapaſma atis. inſpergimen quo ad ſudores coercendos vtimur: cuiuſmodi ſunt quę ſiccis odoribus cōſtant: vt inquit Pli. lib. xiij. dicitꝉ απο του διαπαπω inſpergo. Marti. Quid qđ ſolet grauius mixtū diapaſmate virtus.

Diaſtema atis. latine ſpaciū: habet pe. ꝓ. Nā gręce διαστнμα. Unū errauit Sidoni⁹: q̄ eā corripuit. Sic Placidā paphien ſeruare diaſtema quintum.

Diatheſis pe. cor. affectus ⁊ vnū ex accidentib⁹ verbi: quod latini genus vocant.

Diatypoſis pe. prod. latine formatio dicitꝉ. τυποσ τυποω καὶ τυπωσισ.

Diaſyrmos: dici poteſt diſtractio: ab διᾶσυρω diſtraho: Figura cū vna dictio ad duo diuerſa ſignificata diſtrahitꝉ. Uirg. Interſtrepere anſer holores. i. malus poeta inter bonos. Fit etiā qñ quis magna verbis cōminuit: ⁊ minima extollit.

Diaulos: latine certamen vel curſus.

Dibapha pe. cor. purpura biſtincta. Unū ⁊ p̄cioſior: q̄lē vtebantur magiſtratus in p̄texta. Nam Διο bis: βαφн baphe tincturam ſignificat: βαπτω tingo: βαπτнσ tinctor. Cice. Celio. Curſius noſter dibaphū cogitat: ſed eū infector moratur: cū ſignificare vellet curtiū hominē minimi precȷ aſpirare ad magiſtratū. Ponitꝉ etiā ꝓ veſte delicatiore ⁊ digniore quę bis tincta ſit. Scribit Ser. dibapha loca tyri: vbi reperta infectura lanę tingebantur.

Dica cauſa. Teren. in Phor. En vnq̃ iniuriaꝝ audiſti mihi ſcriptā dicā. Ci. Scribitꝉ heraclio dica.

Diceo: ſiue iuſticia ſiue iuſti intelligentia.

Dicea vrbs eſt ī thermaico ſinu a Diceo neptuni filio.

Dicearchus: iuſtus princeps. Ex Δικαιοσ iuſtus: αρχοσ princeps. Eſt nomen philoſophi meſenij. de q̄ Cice. lib. Tuſ. Hic opinat⁹ eſt hominū exordiū nullū extitiſſe: tanq̃ ſemper fuerit humanū genus. Cōpoſuit tres libros in quibus ſuā ſuper anima declarauit ſententiā: qui animā nihil aliud eſſe arbitrabatur q̃ vim quandā atq̃ potentiam ęquabiliter fuſātā in corporibus brutoꝝ q̃ hominū quę a corpore foret inſeparabilis: vt a morte nullus ſenſus ſupeſſet: ſed totū ſcū anima cōmoreretur.

Dicearchia: q̄ nūc puteolis: ꝙ ea ciuitas quōdā iuſtiſſime regebatꝉ. Nā gręci Διχнυ iuſticiā vocāt: et αρχнυ principatū. Quidam ſcribūt dicarchea. Sido. apollinaris. Nāq̃ dicarchee trāſlat⁹ puluis arenę.

Dico as. ꝑma cor. ad obſequiū do/ꝯſecro/offero. vñ ē vſu eſt. Sacerdos dicat⁹ eſt numini. Cic. Celio lib. j. Balbū quāti faciā: q̃q̃ me ei totū dicauerim ex ipſo ſcies. Hui⁹ verbi cōpoſita ſunt: Abdico/dedico/indico/iudico/p̄dico/vendico ⁊ vindico.

Dico is. penul. ꝓd. xi. ctum. ꝓprie ſignificat loq̄ꝛ: vt Si quis me roget/quid dicis: ego ita reſpondeam: nihil dico. Apud oratores ꝟo loqui: eſt qualiacūq̃ verba ꝓferre: dicere ꝟo eleganter ⁊ facunde. Quintil. li. x. Nā mihi ne dicere quidē videtꝉ/niſi qui diſpoſite ornate copioſe dicit. Hinc dictio vocatꝉ oratoria et facūda oratio. Nā ab illo generali hui⁹ ꝟbi ſignificato fit dictio ꝓ vocabulo ſeu verbo. Dicere etiā vocare/noīare eſt. Uirg. Eſt locus heſperiā graȷ cognomine dicūt. Qñq̃ ponitꝉ ꝓ ꝯſtituere. Terē. in An. Hic nuptijs dictus eſt dies. Qñq̃ ꝓ indicare. Uirg. Dic mihi dameta cuiū pec⁹ an melibęi? Qñq̃ ꝓ denunciare. Terē. ī An. Sed dico ne temere facias. Qñq̃ ꝓ ꝓmittere. Pōpo. in pictoribus. Nūmos certos dico q̄nquaginta millia. Sal. li. ij. Eodē anno in macedonia. C. Curio in principio veris cū exercitu profe

ctus in Dardaniã:quibꝰ potuit pecunias dictas coe/
git. Qñqꝫ affirmare. Mar. Cũ verus patrię diceris
eſſe pater. Qñqꝫ ꝓ dare. Cice. lib. ij. offi. Cõmode au
tẽ q̄cũqꝫ dixit pecuniã. Sic etiã dare ꝓ dicere ſumit̃.
Virg. Sed tñ iſte deus qui ſit da tytire nobis. Qñ/
qꝫ ꝓ dicare. Idẽ. Iunoni inferne dictꝰ ſacer. Qñqꝫ ꝓ
velle ſignare. Terẽ. in Eu. At neſciebã id dicere illã.
Et alibi. Quaſi tu dicis factũ id meo ꝯſilio. Qñqꝫ ꝓ
aſſignare: vt Ille dixit diẽ mihi ad ꝓblm:id eſt aſſigna
uit diẽ ad reſpondendũ. Qñqꝫ ꝓ defendere: vt Cice.
dixit cauſã Milonis. Qñqꝫ ꝓ cãtare. Virg. Alter/
nis dicetis amãt alterna camenę. Qñqꝫ ꝓ intelligere
ab eo qđ p̄cedit id qđ ſequit̃. Teren. Duo cũ idẽ faci
unt ſępe vt poſſis dicere: hoc licet ĩpune facere huic:
illi nõ licet. Qñqꝫ ꝓ ꝓnunciare. Hinc dicere ſententiã
dicimur/cũ tãqꝫ ꝯſiliarij q̄d nobis videt̃ ꝓnũciamus.
Licet qñqꝫ dicere ſentẽtiã/ſit ꝓferre ſentẽtiã hoc ꝓnũ
ciare ⁊ determinare. Quin. Apud iudices q̄dẽ ſm le
gẽ dicturos ſentẽtiã de ꝯfeſſis p̄cipue ridiculũ eſt. Di
cere leges/aliud eſt q̄ꝫ ferre leges. Ferũtur em̃ leges
ad ſuos: dicunt̃ fere ad victos: vt dicere leges ſit im/
perare. Liui. Qñ ꝑinde ac victo iã ſibi leges dicerẽ/
tur. Dicere diẽ eſt accuſare. Nã q̄ accuſat/diẽ reo de
nũciat: quo ad cauſã dicẽdã p̄ſto ſit. Huiꝰ verbi com
poſita ſunt: Addico/condico/contradico/edico/indi/
co/interdico/pręcdico/prodico/benedico/maledico et
redico: quę habent pe. pro.

Dicto as. frequẽtatiuũ eſt a dico is. Eſt em̃ dictare/di/
cere ⁊ enunciare: qđ alius excipiens notet. Vñ dicta
ta dicunt̃ veluti themata atqꝫ p̄ſcripta/ quę magiſter
ludi pueris p̄bere conſueuit. Cice. in quadã epiſtola
ad Atticũ teſtat̃ ſe illa nõ ſcripſiſſe/ſed reparãdi late
ris gratia deambulantẽ dictaſſe. Nec in litteris tñ/
ſed in alijs quoqꝫ artibus dictata dicunt̃: vt illud Iu
ue. Peragit dictata magiſtri om̃ia. Sue. in Cęſ. Vt
diſciplinã ſingulo ſuſciperẽt: ipſiqꝫ dictata ſuſcipe/
rent. Ibi loquit̃ de gladiatoribus. Perſius. Ten cir
ratoꝝ centum dictata fuiſſe pro nihilo pendas? Hic
gladiatoria themata documentaqꝫ ſignificantur. Et
dictare eſt auctoris alicuius verba ſenſumqꝫ excute/
re. Vnde dictata dicunt̃ interpretamẽta quę a ma gi/
ſtris in ludo litterario de aliquo auctore tradunt̃ vt
perdiſcant̃: eadẽqꝫ ipſi poſt paulũ ita reddant̃ vt tra/
dita ſunt. Hora. Sic iterat voces/ et verba cadentia
tollit Vt puerũ ſeuo credas dictata magiſtro. Ideo
autẽ frequentatiuũ dixi: quoniã quę docemus ſępe in
culcamus: vt penitus excipiant̃ ⁊ ediſcãtur. Dicitur
etiam ratio dictat: quale eſt illud Plinianũ in epiſto
la. O ſilua o littus q̄ꝫ multa componitis: q̄ꝫ multa di/
ctatis: ſuggerunt ſane camenę littus ac ſolitudo taci/
te nobis quod ſcribamus quemadmodũ ratio: ⁊ nõ/
nunq̄ꝫ indignatio dictat.

Dictito as. penul. corre. a dicto aliud frequentatiuum.
Et ſignificat frequentibus temporibus/ac frequenti
bus locis dicere.

Dicturio ris. penul. corre. dicere cupio/ſiue dicere mo
lior. Macro. Sed perge auiene ne vltra te dicturi/
entem retardem.

Dicothomos grece: apud nos idẽ ẽ qđ dimidiata ſiue
diuidua: qualr ſeptimo quoqꝫ die poſt plenũ orbẽ lu
na viſit̃. Sic dicit̃ diochmenos. i. ſemiplena luna.

Dictum: ⁊ nomen ⁊ participium eſſe põt. Terẽ. Vtrũ
qꝫ cõplexus eſt/cũ dixit: Nullũ eſt iã dictum qđ nõ di
ctum ſit prius. Nã primũ eſt nomẽ: ſecundũ partici/
pium. Et ſciendũ ꝙ licet dicta de om̃i ſermone dican
tur: apud veteres tñ ꝓ facetijs ⁊ iocis poni ſolẽt. Ci.
li. ij. ad Cor. nepotẽ. Itaqꝫ noſtri cũ om̃ia dixiſſemꝰ di
cta: eſſentqꝫ facete ⁊ breuiter et accurate iocati ea ꝓ/
prio noie appellari dicta voluerunt.

Dicteria: ſunt breuiter ⁊ acute dicta/vel quaſi dicta nõ
ſeria. Alio nomine Scõmata et Apophthegmata a
grecis dicuntur.

Dicax: q̄ malignis ſalibus maledicit. Ideo Demoſthe
nẽ vrbanũ fuiſſe dicũt dicacẽ negãt. Hinc dicacitas:
quę eſt ſermo cum riſu aliquos inceſſens.

Dicaculus ⁊ dicacula diminutiua ſunt. Plau. in Am.
Satis dicacula es amatrix.

Dictamẽ a dicto as. ſignificat id quod dictat̃. Idem ⁊
dictatio denotat: a quo dictatiuncula diminutiuum.
Hiero. Auctores ſunt huiꝰ dictatiunculę meę ſancti
preſbyteri Riparius ⁊ deſiderius.

Dictator: qui dictat/et qui dictaturã gerit/ ꝙ a conſule
diceret̃: cuius dicto audientes oẽs eſſent. Creabatur
em̃ viua voce/nõ ꝑ ſuffragia: ⁊ durabat per ſex men/
ſes. Et q: ſũma poteſtas erat dictatoris in populũ:
is quoqꝫ magiſter ꝓpli appellatus eſt: vt ſcribit Var.
Erat autẽ extraordinarius magiſtratꝰ/cuiꝰ ſũma erat
poteſtas habẽs ius animaduertẽdi ĩ cuiuſqꝫ ciuis ro
mani caput/nec ab ea ꝓuocãdi ius erat. Nec alio pa
cto creari ſolebat q̄ꝫ cũ vis aliq̄ maior repẽte oborta
ingentẽ vrbi cladem minitari videret̃. Dictatori cęte
ros magiſtratꝰ eligere licebat: a quibꝰ dictãdis quidã
dictatorẽ appellatum volunt.

Dictatura: ipſa dictatoris dignitas. Liuiꝰ. Dictaturę
ſemꝑ altius faſtigium fuit. Nã a dictatoribꝰ nõ erat
ius ꝓuocandi: quibꝰ etiã animaduerſio capitis data
eſt. Magiſter equitum ſecundã: poſt dictatorem di/
gnitate gerebat: ⁊ ab ipſo dictatore eligebat̃. Dictꝰ
magiſter equitũ/ꝙ ſũma poteſtas huiꝰ erat ĩ equites
⁊ accẽſos. Et magiſter eq̄tũ ſic iungebatur dictatori
quo mõ regibus tribunus. Iuuen. Fumoſos equitũ
cum dictatore magiſtros.

Dictatorius a. um. quod ad dictatorẽ pertinet/ ſeu qđ
eſt dictatoris. Liuius. Poſtremo dictatoriũ fulmen
in ſe intentatum

Dicte: vna eſt ex quattuor p̄cipuis vrbibus cretę. Vñ
Dictęus cretenſis cũ ę diph. Virg. Dictęo cęli regẽ
pauere ſub antro.

Dictynnus: mons ĩ quo Dianę templũ ſitum erat.

Dictyneum cum y pſylon: ꝓmontorium in creta/ſilr ⁊
delubꝝ: vt inquit Stra.

Dictamus ⁊ dictamũ penul. pro. herba medicinalis q̄
lacertę ſe refouent: quotienſcunqꝫ cum ſerpẽtibus pu
gnã habuerint. Virgil. lib. xij. Dictamũ genitrix cre/
tęa carpit ab Ida.

Dictynna: vide in dictione Diana.

Didaſcalia: latine doctria. Διδασκω em̃ doceo: didaſ
calus pręceptor.

Dido: quę Eliſa ꝓprio noie dicebat̃: ſed cognomẽto di/
do: q: fortiter fecerit ſeipſam potius interimens q̄ꝫ li
bidini indulgens. Nęc fuit Beli filia/⁊ ſoror Pigma
leoni: quę multo auri ⁊ argenti põdere congregato
Aphricã adnauigauit: ibiqꝫ vrbẽ Carthaginẽ condi/
dit. Et cũ ab Hiarba Lybię rege in coniugiũ petere
tur: pauliſper diſtulit nuptias donec conderet ciuita/
tẽ. Nec multo poſt extructã ĩ memoriã mariti quon/
dã Sichei pyra maluit ardere q̄ꝫ nubere. Interpre/
tat̃ autẽ Dido virago.

Didrachma: bis drachma. εξ Δισ και Δραχμη: nũ
mus eſt duas drachmas continens. Gręci Διδραχ/
μον dicunt. Amb. in epiſtola ad Iuſtũ. Eſt autẽ di/
midiũ didrachmi drachma. Et paulo poſt. Didrach
ma neu. genere dixit. Hoc ẽ igitur didrachma quod
exigebatur ſm legẽ.

Diduco is. penul. ꝓd. varie duco. Col. lib. vj. Validã
vitẽ in ramos diducere cenſeo. Perſiꝰ. Cũqꝫ iter am
biguũ eſt: ⁊ vitę neſcius error Diducit trepidas ra/
moſa in compita mentes. Qñqꝫ diducere ẽ detrahe/
re/diuidere. Virg. li. ij. Geor. Quiqꝫ paludis Colle/
ctũ humorẽ bibula diducit harena. Proper. Nõ ego

compleҳus potui diducere veſtros.

Didymę es.pe.coꝛ. inſula i mari ſiculo vna ex coliꝭs.

Didyme arū.inſulę Aphꝛicę q̄ Egypto adiacent.

Didymi:ſunt montes fęlicis Arabię.

Didymus latine:gemin⁹ dicit̄. Gręci eñ διδυμον geminū vocant. Quo noīe vir alexandrinus dictus eſt:qui licet a parua ętate oculis capt⁹ foꝛet:diuinas tñ litteras optime callebat:⁊ inter eccleſiaſticos ſcriptoꝛes illuſtris fuit. De quo Hiero. Qđ cū ꝓpter cęcitatē etiā elemētoꝝ ignarus eſſet:tantū miraculū ſui oīnibus ꝓbuit:vt geometriā quę vel maxime viſu indiget/vſq; ad perfectū didicerit.

Didymeus Apollo dictus eſt:ꝙ geminā ſpeciē ſui numinis ꝓferat illuminando foꝛmandoq; lunā. Ex vno eñ fonte lucis gemino ſidere ſpacia diei ⁊ noctis illuſtrat:vñ ⁊ romani (vt inq̄t Macro.) ſolē didymei apollinis appellatiōe venerant̄. Dictū eſt ⁊ didymeū tēplū Apollini dicatū apud Miletū:qđ pri⁹ oꝛaculū brācidaꝝ (vt auctoꝛ eſt Pli.) appellatū eſt. De hoc tēplo ſic ſcribit Stra.li.iiij. Poſt Poſſidiū milleſiū ē oꝛaculū Apollini didymeo ſacrū apud Brācidas ad decē ⁊ octo ſtadia aſcendēti. Id ab Xerxe incēſum eſt quēadmodū cętera tēpla oīa/epheſio excepto. Poſtea Milleſij tēplū cōſtruxerūt oīm maximū:qđ ꝓpter magnitudinē remāſit ſine tecto/variꝭs antiquarū artium donis ſumptuoſiſſime honoꝛatū.

Dies tā maſ.q; fę.generis eſt numero ſingulari: plurali ꝟo tm̄ maſcu. Dictus ꝙ diuini ſit operis. Siue a διοσ.i.ioue:qui eius putabat̄ rectoꝛ. Sciendum eſt ꝟm Pedianū:ꝙ dies fę.generis ſignificat tꝑs interminatū. Et ideo diminutiuū eius eſt diecula:quod ſignificat breue tēpus ⁊ morā. Dies ꝟo duodecim horarū generis maſcu.eſt:quod eſt tempus terminatū. Unde hodie dicit̄ quaſi hoc die. Et Heſterno die ad te veni. Sic dicimus: Ad diē nō venit:ſignificat:pręſtituto tꝑe nō venit. Iuue. Lōga dies quid contulit: id eſt longū tꝑs. Uirgil. Multa dies variuſq; laboꝛ mutabilis eui: Retulit in melius. Et iuriſcōſulti:bima/trima/ quadrima die ꝓ tꝑe vſurpant biennū/triennij/quadriennij. Sed cōfundit̄ q̄nq; hęc differētia. Uirgil. Iāq; dies infanda aderat. Finit̄ dies romano moꝛe ꝟm Macro.a media ad mediā noctē/ et ſequētis noctis media pte:q̄ dicit̄ medię noctis inclinatio. Deinde gallinaceū/ꝙ tū galli cantent:etiā ſi tunc quieſcant. Deinde diluculū/cū incipit dignoſci dies. Inde mane/cum dies eſt clarus. Inde meridies diei mediū. Inde iā ſupꝛa vocatur occiduū tēpus/ quod ⁊ ſerū diei vocatur:et mox ſupꝛema tēpeſtas:hoc eſt diei nouiſſimū tempus:ſicut eſt expꝛeſſum in duodecim tabulis. Solis occaſus ſupꝛema tempeſtas eſto: deinde veſpera ſeu veſper/a veſpero ſtella. Ab hoc tēpoꝛe pꝛima fax noctis:ꝙ tum pꝛimū faces:hoc eſt lumina ferri incipiant:deinde nox cōcubia a cubando/ſiue concubiū ſiue conticiniū a tacendo: ꝙ tū omnia tacent:ſiue nox intempeſta/ ꝙ tū tempus agendi eſt nullū. Deinde intempeſta:quę nō habet idoneū tempus rebus agendis. In has partes diſtribuebant diem:qui conſtat ex vigintiquattuoꝛ hoꝛis:⁊ lucem tenebraſq; continet. Dies ꝟm Egyptios inchoatur ab occaſu ſol̄. Scđm Perſas ab oꝛtu ſolis. Scđm etruſcos et athenienſes a ſexta hoꝛa diei: vt Cice.in Auguralibus:⁊ Gel.plene exequitur. Interdū diē dicimus: vt ſolā lucē intelligamus: tenebꝛas ꝟo ſub noctis noīe. Uirgil. Noctes atq; dies patet atri ianua ditis. Et dies quidē q̄ fit hoꝛis. xxiiij.naturalis dicit̄. Qui aūt ab oꝛtu ſolis ad occaſū conficit̄/artificialis appellari ſolet. Dies totius anni ex inſtitutione Numę/aut feſti erant/aut ꝓfeſti/aut interciſi/aut comitiales/aut cōparendini/aut ſtati/aut ꝓliares. Erāt et atri dies: de quibus locis ſuis. Huius noīs genitiuus eſt diei diꝭ/dies et die. Cice. pꝛo Sex. Equites nō daturos illius dies pęnas. Uirgilius. Libꝛa dies ſomniq; pares vbi fecerit hoꝛas. Idē. Munera lęticiamq; diꝭ. Sal.in Iug. Uix decima parte die/ ꝓ diei. Abltūs die vel diu. Idē. Diu noctuq; laboꝛa. Deriuata a die ſunt. Quotidie ꝓdie meridies nudiuſtertius/nudiuſquartus. Diariū dieta:equidiale equidium. Diluculū ⁊ perdius.

Diecula diminutiuū a die genere fę.ſignificat tempuſculū. Et accipitur ꝓ moꝛa:qđ eſt hęc dies parua. Teren.in An. Nō ſatis habes ꝙ dieculā addo:id eſt aliquā tempoꝛis dilationē.

Dieſcit:dies fit/ſicut Nocteſcit:nox fit:quę carent ſuppoſito ⁊ appoſito.

Diē de die ducere:eſt rē in longū ꝓtrahere.

Diem dicere alicui:eſt conſtituere tempus:ꝙ vel in iudicio comparare: vel aliquod aliud agere debeat: vt Nuptiarū diem dixit:hoc eſt:tempus conſtituit quo nuptię fieri debeant.

Dequarti ⁊ diequarte ꝓ die quarto. Diequinti et diequinte et deinceps: ꝓ die q̄nto. Die ꝑſtini vel ꝑſtine/ꝓ die ꝑſtino:qđ nos cōuerſo cōpoſitiōis oꝛdine dicimus ꝑdie. Die craſtini: ꝓ die craſtino/et alia multa. Uident̄ aūt veteres differentiā feciſſe inter diequarto et diequarte: vt illud ꝓ ꝓterito ſit/quod nos nudiuſquartus dicimus:hoc de futuro. Sunt aūt hęc oīa cōpoſita: ⁊ ꝓ aduerbiꝭs accipiuntur.

Dieſpiter dieſpetris ⁊ dieſpiteris:diei pater.i. Iupiter:ſicut diiouis quaſi diē iuuās: ꝙ hoīes die et luce quaſi vita ipſa iuuaret. Hoꝛa.lib.Car. Nāq; dieſpiter igni coꝛruſco nubila diuidēs. Macro. Ipſi quoq; romani dieſpetrē iouē appellabant.

Dierecti:a die vocati ſunt crucifixi/quaſi ad diē erecti: a dierego is. Feſtus ſcribit dierectū per antiphꝛaſim dici apud veteres/ volentes ſignificare malū diem. Uñ Dierecta aduerbialiter dicimus. Plau. Quin tu.i.dierecta cū ſucula et cum poꝛculis. Dierecta inquit quaſi in malā diē.

Deteris penul.coꝛre.tempus duoꝛū annoꝝ: ſicut Trieteris trium annoꝛū:penteeteris q̄nq;. το ετοσ του ετεοσ annus: τρεισ tres.

Diffamo as.pe.ꝓdu.per diuerſas partes famā diuulgo. Aug⁹lib.iij.de ciui.dei. Romanū imperiū tā longe lateq; nō poſſet augeri/⁊ tā grādi gl'ia diffamari. In malū ponit̄ apud Lucā. Hō q̄dā erat diues q̄ habebat villicū: ⁊ hic diffamatus eſt apud illū.

Diffarreatio:ſacrificiꝭ gen⁹inter viꝝ ⁊ vxoꝛē:q̄ſi diſſolutio. Cōfarreatio:qꝛ fiebat farreo libo adhibito.

Differo penul.coꝛre.ſpaciū tempoꝛis do. Uirg'.libꝛo vj. Diſtulit in ſerā cōmiſſa piacula moꝛtē. Unde dilatio:tꝑis ꝓꝛogatio ſiue extēſio dicit̄. Interdū differre eſt in diuerſa loca ferre. Plaut⁹in Ru. Nos cum ſcapha tēpeſtas dextrouerſū differt ab illis. Idem in Cur. Iā ego te faciā vt hic foꝛmicę te fruſtilatim differant. Interdum diffamare/diuulgare. Lucil. Gaudes cū de me iſta foꝛis ſermonibus differs. Plau. in Tri. Nolo ego mihi te tā ꝓſpicere/qui meā egeſtatē leues: ſed vt inops infamis ne ſim:ne mihi hanc famā differāt:meā germanā meā ſoꝛoꝛē in concubinatum magis q̄ in matrimoniū. Interdū diuidere/ſcindere/diſſipare. Terē.in Adelp. Me miſerā differoꝛ doloꝛibus. Interdū in oꝛdinē ponere. Uir.li.iiij. Geoꝛ. Ille etiā ſeras in verſū diſtulit vlmos. Interdū diſtare. Ci.in Uerrē. At vide q̄d differat inter meā opinionē ⁊ tuā. Hinc differentia/indifferēs.

Differitas ꝓ differētia:quo antiqui vtebantur.

Diffibulare: eſt exinuare/ aperire. Papi. Tunicā diffibulant auro.

Diffido dis.penul.ꝓduc.nō fido/credulitatē depono. Sene. Nec ſecūdis reb⁹ nimis fidēdū:nec aduerſis

diffidendū eſt. Dicimus aūt: diffido tibi/ ⁊ diffido de te. Ser. Sul. Ciceroni. Plura me ad te de hac reſcribere pudet: ne videar prudētię tuę diffidere. Cice. ad Heren. Et de nobis nō diffidimus.

Diffiteor: ex dis ⁊ fateor: ſignificat nego. Hiero. Non diffiteor oēs nos q̇ chriſto credimꝰ ď idolatrię errore veniſſe. Nō eñ naſcimur/ ſed renaſcimur chriſtiani.

Difficilis: nō facilis: vide in eadē dictione Facilis.

Diffluo is. vide in dictione Fluo.

Diffugio is. pe. cor. i diuerſas ꝑtes fugio. Vir. lib. iij. Geor. Quo tota exterrita ſiluis Diffugiūt armēta.

Diffundo: varie fundo: hoc eſt hincinde ſpargo. Amb. Ergo patris ſui venena diffundunt. Col. lib. ij. Nam vel reſpuit duriciā ſoli dens aratri: vel ſi qua ꝑte penetrauit/ nō minute diffundit humū.

Digamus penul. cor. idē qui ⁊ bigamus: qui duas duxit vxores. Hierony. cōtra Ioui. Non damno digamos. Sic digama mulier dicit̃ q̄ duos habuit maritos. Idē. Si clericus monogamꝰ fuerit/ ⁊ vxor eiꝰ digama: noli eū miniſterio applicare.

Digāma: bis aut duplex gāma: q̄ eſt tertia Alphabeti gręci littera. Vñ f. noſtrū digāma dicit̃: qꝛ figurā duplicis gāma retinebat.

Digero is. penult. cor. ſſi. ſtū. ordino/ diſpono. Virg. Digerit i numerū. Qñqꝫ dilucido/ interp̄tor. Idē li. ij. Ita digerit oīa calchas. Quādoqꝫ diuido/ diſtinguo. Pli. lib. xviij. Poma ſerant̃ inſeranturqꝫ: vinee paſtinent̃: ſemina digerant̃. Hiero. ad Dama. Vtrū ne epiſtolari breuitate ſentētias tibi velis digeri/ aut ſingulorꝝ libros cōfici. Qñqꝫ cōcoquo: vnde et digeſtio: vt Digere pauliſper vinū quo mades. Macro. Igit̃ in vētre fit ꝑ̇ma digeſtio. Sed ad ꝑ̇mū ſignificatū reduci pōt: cū digeſtio ſit diſtributio cibi ordinata: nā frigida lienē petunt tanq̄ꝫ frigoris domicilium ſicut iecur caloris quo calida cōfluunt.

Digeries: diſpoſitio/ diſtributio. Macro. Nec mirū/ ſi digeries morſu rep̄henſionis euaſit.

Digitus a digerēdo quidā deriuari putāt/ ꝙ natura miro decentiqꝫ ordine digitos digeſſerit. i. diſpoſuerit. Digitorū nomina ſunt hęc. Pollex/ Index: Infamis ſiue famoſus. Medicus. i. medicinalis ſeu anularis: Minimus. Auctore Porphyrio. Indicē qui pollici primus eſt: alio noīe ſalutarē veteres vocauerunt. Martianus lib. de nup. phil. Quidā redimitꝰ puer ad os cōpreſſo digito ſalutari ſilentium cōmonebat. Medi digitꝰ alia habet noīa. Nā dictus eſt Verpꝰ a verrēdo podice. Ob quā etiā cauſā impudicꝰ ⁊ ifamis vocatꝰ eſt. Et qñ porrigebat̃ ſignū deriſionis et ꝯtumelię erat. Mar. Oſtendit digitū: ſed ipudicū al cōte daſioqꝫ ſymmachoqꝫ. Iuue. Ipſe minaci ꝑberet laqueū/ mediūqꝫ oſtēderet vnguē. Perſiꝰ. Frōtēqꝫ atqꝫ vda labella infami digito ⁊ luſtralibꝰ añ ſaliuis expiat. Huius diminutiuū eſt digitulus.

Digitum tollere ſignificat fauere/ ſuffragari: ſicut digitum deprimere ſuffragiū derogare. Horacius. Vulgus vtroqꝫ ſuum laudabat pollice ludū. Iuuena. Et vero pollice vulgi quemlibet occidūt popularit̃. In emptione etiā digitus poſt licitationē leuatur: ſignificantes quēqꝫ emptioni allubeſcere. Mar. Iā mea res digitū ſuſtulit hoſpitibus. Vnde Manceps eſt appellatus/ q̇ quippiā cōducens manū tollebat/ ſe ſignificans emptorē. Hoc erat apud veteres micare/ ꝑ digitorꝝ leuationē diſtrahere. Qꝛ emptio fieret per eleuationē digiti/ oſtēdit Amb. ad Simpli. Sed nō ille ſolū liber/ qui dñm licitatorē nō pertulit: aut tollentē digitū nō vidit.

Digitale: qđ ad digitū eſt. Pli. lib. xxij. Et ancuſę radix in vſu eſt digitali craſſitudine. Digitalia ſubſtantiuū: digitorꝝ tegmenta dicunt̃. Var. lib. j. de re ruſ. Olea manu ſtricta melior ea quę digitis nudis laudabilior qꝫ illa quę cum digitalibus.

Dignus na. num. quod meretur vt dignū laude/ dignū caſtigatione: quod meretur laudē: quod meret̃ caſtigationē. Cuius contrariū eſt indignū. Mar. Digna tuo cur ſis indignaqꝫ nomine dicā. Hoc eſt: dicā cur merearis ⁊ non merearis hoc nomen. Digna ſignificat ꝓ meritis/ indigne pręter merita. Ouidius. Leniter ex merito quicq̇d patiare ferēdum eſt. Quę venit indigne pęna dolenda venit. Quidā etiam dignāter vſurpant: qđ eſt vel digne/ vel ꝰm merita. Indignanter per indignationē.

Dignitas a Dignus fit: ⁊ ſignificat quod dignū eſt/ ſeu honorem alicui ꝓpter merita/ vel impenſum/ vel debitū. Gelius. Cuius dignitas nec augeri laudibus/ nec minui detractionibus pōt. Accipit̃ tamen quandoqꝫ ꝓ magiſtratuū adminiſtratione et honore. Cice. Thermo. Vt omnibus in rebus ei te cōmodes quoad fides dignitaſqꝫ tua patietur. Interdū ſumit̃ ꝓ virili pulchritudine. Idē libro. j. off. Pulchritudinis duo ſunt genera. Vnū muliebre: quā venuſtatē appellamus. Alterū virile: quā dignitatem dicimus. Sermonis etiam geſtus: vociſqꝫ dignitas dicitur: vt apud eundē ad Heren. Sermo diuidit̃ in partes q̄tuor: dignitatē/ demonſtrationē/ narrationē/ iocationem. Dignitas oratio eſt cū aliqua grauitate/ et vocis remiſſione. Huius contrariū eſt Indignitas pro dedecore ſiue ignominia: ⁊ quod indignū eſt/ ſiue qđ eſt contra dignitatē. Cice. lib. iiij. ad Herē. Nequeo verbis cōſequi indignitatē rei. Idē. Q. Ligario. Cū ad ſecundo calendas intercalares ꝑ̇ores rogatu fratrū tuorꝝ veniſſem mane ad Cęſarē: atqꝫ omnē adeundi atqꝫ conueniendi illius indignitatē ⁊ moleſtiā pertuliſſem. Dicitur etiā indignitas vt opponit̃ dignitati virili. ſ. ꝓ indecētia: de qua libro. iij. ad Herē. Acuta exclamatio fauces ⁊ vocē vulnerat/ eadē lędit auditorē. Habet eñ quiddā illiberale/ et ad muliebrem potius vociferationē q̄ꝫ ad virilē dignitatē in dicendo accōmodatum.

Digno nas. dignū puto. Pacu. Quis deos infernos: quibus cęleſtes dignet honoribus. Huius paſſiuū ē Dignor: quod eſt dignꝰ habeor. Virg. Cōiugio anchiſa veneris dignate ſuperbo. In frequētiore vſu eſt Dignor deponēs/ ꝓ dignū iudico ſeu habeo. Suet. in Aug. Vniuerſum deniqꝫ genus operas aliquas publico ſpectaculo prębentiū etiam cura ſua dignatus eſt: id eſt dignū iudicauit/ et dignatiōe ſua ꝓſecutus eſt. Cice. economico. Nō ex eo numero hominū qui apud nos hoc nomine dignant̃. i. digni habētur. Huiꝰ ꝯtrariū eſt dedignor: qđ eſt nō dignor/ vel indignū reputo/ ꝯtemno. Virgil. Quos ego ſū totiēs iā dedignata maritos. Indignor ꝰo iraſcor/ ſeu moleſte fero: quaſi ea patiēs quibus nō ſum dignus. Ser. Sulp. Hem nos homūculi indignamur/ ſi q̇s noſtrꝝ interierit. Aliqñ conſtruit̃ cū dtō. Hiero. ſuꝑ Mat. Decē apl̄i nō indignant̃ matri filiorꝝ çebedei. Aliqñ cū abltō mediāte de: vt apud Euāg. Et audiētes decē indignati ſunt de duobus fratribus.

Dignatio apud eccleſiaſticos ꝓ māſuetudine/ lenitate facilitate capit̃. Apud Liui. ꝓ familiaritate ſiue grã cū lib. ij. inq̇t Apius interpres lectus haud ita multo poſt i ꝑ̇ncipū dignationē ꝑuenit. Indignatio: ira. Iuue. Si natura negat facit indignatio verſum.

Digladiari: eſt varie gladijs certare. Cicero. Per trāſlationem pro diſſentire/ contendere/ ⁊ veluti gladijs dilaniari. Quid antipater digladiat̃ cū carneade tot voluminibus.

Dignoro as. ſigna imprimo: vt fieri ſolet in pecoribus vt dignoſcantur.

Dignoſco: diuerſe noſco/ diſcerno. Lactan. lib. vj. Inuicemqꝫ ſe dignoſcunt.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Digredioꝛ:diſcedo. Virgilius. Nos ego digrediens/
lachꝛymis affabar obortis. Cice. Cornifi. Et ſi pini/
quo patiebar animo te a me digredi. Inde digreſſio
et digreſſus: ꝓ diſceſſu.
Dijambus:ex dis ⁊ iambus:ſed s abijcit. Pes ē ex du
obus iambis conſtās: vt amęnitas.
Dijudico:diligenter ſeu diuiſim iudico. Cice.lib. Tuſ.
Vtrū igitur inter has ſententias dijudicare malimꝰ/
an ad ꝓpoſitū redire.
Dilacero as. vide in dictione Lacero.
Dilato as.penul. ꝓdu.latum facio: vt ē illud: Dilatant
philateria.
Dilaboꝛ penultima ꝓduc.diffugio ſeu diſcedo. Cicero
libꝛo.j. Tuſcu. Sed neſcio quo mō dum lego aſſen/
tioꝛ cum poſui libꝛum:et mecum ipſi de immoꝛtali/
tate animoꝝ cępi cogitare:aſſenſio illa om̄is dilabi/
tur. Pꝛopꝛie ṽo dilabi eſt deoꝛſum varie labi/coꝛru
ere. Lactan.lib.iij. Domus ab habitatoꝛe deſerta di/
labitur:id eſt coꝛruit. Cice.in Lel. Iā em̄ a ſapientiū
familiaritatibꝰ ad vulgares amicitias oꝛatio noſtra
dilabit̄.i.deſcendit ſiue decurrit. Aliqñ ponit̄ ꝓ deſi
cere. Lact.lib.vij. Deſcribētes q̄ſi fatigati ⁊ dilaben
tis mundi ſenectutē.i.deficientis.
Dilapido as.pe.coꝛ.diſperdo. Terē.in Phoꝛ. Cōue/
niendus phoꝛmio eſt/pꝛius ꝙ̄ dilapidet nr̄as trigin/
ta mnas. Hiero.in bonū vſus eſt Oceano ſcribens.
Omnē cenſū diſtribuit/dilapidauit ac vēdidit:⁊ i pe
cuniā cōgregatū/vſibus paupeꝝ ꝑparauit.
Dilēma atis.⁊ Dilemmatū per duplex mm. argumen
tū eſt quod vtrinqꝫ aduerſarium capit. Hiero contra
Rufi. Hoc eſt verum dilēmatū tuum:nō ex dialecti/
ca arte quā neſcis/ſed ex carnificū officina et medita/
tione pꝛolatum.
Diligo is.penul.coꝛ.xi.ctū.ſignificat amo:ꝙ̄uis mino
ris vis ſit: vt ſupꝛa in dictiōe amo dictū eſt. Qñqꝫ di/
ligere ſignificat diuid ere. Plau.in cur. Clypeatꝰ ele/
phas vbi macheriā diligit.
Diligēs a legendo dicit̄ ſtudioſus:ꝙ eoꝝ q̄ amamꝰ ſtu
dioſi ſimus. Hinc diligētia ad coꝛpus ⁊ ad animū re
fert̄/cura ad animū/opa ad coꝛpus. Ideo in oꝛatiōe
cū ſępenumero iſta ponāt̄:diligētia ſemꝑ in fine con
ſtituit̄. Aliqñ etiā ponit̄ ꝓ dilectiōe. Hoꝝ ꝯtraria ſūt
negligēs et indiligēs/negligētia ⁊ indiligentia. Cice.
de opti.genere dicendi. Sed quędā etiā negligentia
eſt diligens. Terē.in Adel. Ingeniū tuū noui libera
le:ſed vere oꝛ indiligēs nimiū ſies. Idē i Phoꝛ. Nol
mei patris parta bñ/indiligēter curantur.
Dilogia cū accētu in pe.figura eſt cū ambiguū dictum
duas res ſignificat: απο Του Δισ και λογοσ.
Diloꝛico as.penul.ꝓdu.ſignificat diſcindo. Cic. Qui
in cauſa peroꝛanda nō dubitauit reū excire conſularē
⁊ eius diloꝛicare tunicā.
Dilucidus:clarus:dilucido:clarū facio. Dilucido vide
in dictione Lucido.
Diluculū:ante ſolis oꝛtū:auroꝛa:quaſi parua diei lux:
ꝙ tum dies luceſcere incipit. Hiero.ad Euſto. Ho/
ram tertiā/ ſextam/ nonā:diluculū quoqꝫ et veſperā:
nemo eſt qui neſciat. Diluculo aduerbium:ſignificat
ſummo mane.
Diluculo as.pe.coꝛ.ſignificat diluculū fieri. Gel. Die
craſtino vbi pꝛimū diluculabit:fac amicos adeas/ et
roges veniant.
Diluculaſcit:diluceſcere incipit. Diluceſcit:dies fit.
Diludia:ludoꝝ intermiſſio.
Diluo is.dilui utū.ex di et luo: ſignificat lauo/ purgo/
reſoluo. Cice.lib.iij. Quę cogitatio vna maxime oēs
moleſtias extenuat ⁊ diluit:id eſt reſoluit et eneruat:
quēadmodū vinū aqua dilutū ſubneruat̄. Per trāſla
tionē diluere etiā crimina dicimꝰ:id eſt purgare ⁊ re/
fellere. Et oꝛatoꝛes diluere dicunt̄:qñ refellunt obie
ctiōes aduerſarij. Et diluere eſt aquā vel aliū liq̄rē mi
ſcere/tēperare. Virg. Cui tu lacte fauos ⁊ miti dilue
baccho. Et Perſ. Diluis helleboꝝ:dixit ꝓ eo qđ eſt:
medicamētis tēperas. Hinc dilutus ta,tum.pe. ꝓ/
du.quod eſt mixtū. Vnde vinū aqua mixtū dicit̄ di/
lutū. Mar. Diluti bibis vnciā falerni. A quo dilutiꝰ
et dilutiſſimū: ꝓut minꝰ pluſve aquę admixtū fuerit.
Vnde Coꝛ. Celſus ꝑcipit hyeme meraciꝰ eſſe biben/
dū:ęſtate dilutius. Hiero. Vinū dilutiꝰ vocat aquati
us. Vinū inq̄t ſi aquatius bibit̄:calix frangit̄: menſa
ſubuertit̄. Meracius vinū dicit̄:qđ minꝰ dilutū ſiue
aquatū eſt. Cōſtat qui lymphatū vinū dicunt: nō ſa/
tis recte dicere/ꝙ lymphatū aliud ſignificet. Dilutꝰ
coloꝛ dicit̄:cū veluti aqua adhibita minus eſt inten/
ſus. Gel. Luteus coloꝛ rufus ē dilutioꝛ. Dilutū etiā
neu.genere vocat̄ id liquidū i quo aliq̄d certo tp̄e in/
fuſū fuit: vt ſi in vas vini appoſitū abſyntheū fuerit:
deinde poſt ītericctū tp̄s abſtractū id vinū abſynthij
dilutū dicet̄. Pli. Bibit̄ ⁊ madefacti abſynthij dilu/
tū. Ita em̄ appellat̄ hoc genus.
Diluuiū:qđ varie diluit. Nā diluuiū diuerſoꝝ purga/
mentū fuit oīa diluēs:qñ ſcꝫ īmodicis imbꝛibꝰ vl ve/
xat̄ terra vel obꝛuit̄:quę ⁊ inundatio dicit̄.
Dimano as.pe.ꝓducta:diuerſe ſiue diuiſim mano/de
fluo. Cic. ꝓ M. Celio. Et quidē vt ad me reuertar:
ab his fontibꝰ ꝓfluxi ad hoīm famā: vt meꝰ hic foꝛen
ſis laboꝛ vitęqꝫ ratio dimanauit ad exiſtimationē ho
mniū paulo latius a iudicio meoꝝ.
Dimenſū:qđ ⁊ Demēſū dicit̄: vide in Demetioꝛ.
Dimico as.pe.coꝛ.pugno:qđ ꝓpꝛie fit re: Cōtendo ṽo
verbis tm̄. Cice.lib.iij.de oꝛa. Qui ꝓpter tot tātaſqꝫ
cauſas clariſſimoꝝ hoīm atqꝫ optimoꝝ viroꝝ me ſꝑ
ab om̄i cōtētione ac dimicatiōe reuocaſti.
Dimidius a.um.quaſi per mediuꝫ diuiſus. Et dicit̄ de
rebus quę ſeparatę ſunt: Nā eſt pars altera ex dimi/
diato. Mar. Dimidiū donare lino ꝙ̄ credere totū
Qui mauult mauult perdere dimidiū. Dimidiatus
ṽo a.um.dicit̄ de rebꝰ q̄ ꝯtinuę ſunt ⁊ nō ſepant̄:qua
ſi diſmediatus et in ꝑtes duas pares diuiſus. Vnde
Ci.i Tuſ.dimidiatū mēſem dixit. Et q̄ ex mille dena/
rijs q̄ ei debebant̄ quingētos recępit:dimidiū ſe recę
piſſe dicet/nō dimidiatū. Et ſi cui cyphus argēteꝰ cuꝫ
alio cōmunis in partes duas diuiſus ſit: dimidiatū
dicemus/nō dimidiū cyphū.
Diminuo is.quaſi in diuerſas partes minuo. Terē.in
Adel. Diminuet̄ tibi cerebꝛū.
Dimitto tis.diuerſe mitto. Saluſti. Igitur. C. Man
liū feſulas/atqꝫ in eā partē Ethꝛurię Septimū quen/
dam camertē in agrū picenū. C. Iuliū in Apuliā di/
miſit. Aliquādo dimittere eſt abire ꝑmittere/licenti/
am dare/caſſare. Cice.lib.j.offi. Cū autē Pōpilio vi
deret̄ vnā dimittere legionē:id eſt caſſare. Sal. Dein
de eis pollicitus operā ſuā domū dimittit:id eſt licē/
tiat. Aliqñ mittere. Virgil. Equidē ꝑ littoꝛa certos
dimittā. Inde dimiſſi legati dicunt̄. Aliqñ dare. Vir
gil. Dimiſſaqꝫ noia gentis Ab Ioue. Aliqñ eſt ꝑmit
tere/in poteſtatē dare. Ci.lib.j. de republ. Tū annuē
cōſules:tū dimiſſi populo faſces. Aliqñ derelinque/
re. Lau. Dimitto te diſcedēs:id eſt relinquo: dimitto
te diſcedentē:id eſt abire permitto. Aliqñ humilia/
re. Virgil. Deiecit vultū: et dimiſſa voce locuta eſt.
Aliquādo poꝛrigere/ꝓducere. Var. Cū etiam Thꝛa
is Menandri tunicam dimiſſam habeat ad talos.
Aliqñ dimittere:hoc eſt deſuper mittere. Virgiliꝰ.
Dimiſſū lapſi ꝑ funē. Sal. Cū ſtrepitu dimiſſū victo
rię ſimulachꝛum.
Dimiſſū qñqꝫ ꝓ abiecto ponit̄. Ci. Timido aīo humili
dimiſſo. Qñqꝫ ꝓ humili ⁊ miſerabili.
Dimiſſoꝛię lr̄ę inq̄t Modeſtinꝰ: Sūt q̄ vulgo ep̄lę dicū
tur:ꝙ ꝑ eas cā ad eū qui appellatus eſt dimittit̄.

Dimulgo as. diuerſe publico. Ci. Apio. Quare viſū ē occulti⁹ agendū: necꝫ vllo modo dimulgandū.
Dindym⁹ pe. corre. in ſingulari maſc. generis: ĩ plurali neu. iuga ſunt montis Idę phrygię matri deū dicata. Proper. Dindymus et facta fabricata inuēta cybel/le. Virgil: Ite ꝑ alta dindyma.
Diobolores: meretrices dicunt̃ ꝗ duob⁹ obol' ducunt̃. Sunt q̇ ſcribant Diolares: hoc eſt viliſſimę meretri/ces: ꝗ ſub dio paruo ſtipēdio ꝓſtant.
Diocles: nomen viri ꝓprium: quaſi Iouis gloria. Διοσ iouis: κλεοσ gloria.
Dioceſis cū ę diph. pe. ꝓd. latine gubernatio/admini ſtratio/diſpoſitio ſiue iuriſditio: a Διοικεω guberno tueor. Sūt autē dioceſes pontificū: in ꝗs adminiſtrā di officiū: ſui liberā habent poteſtatē: ꝓpter qd̃ dioce ſani epi vocantur.
Diogenes penult. corre. nomen philoſophi cynici fa/moſiſſimi Antiſthenis diſcipuli: de quo ſcribit̃ ꝙ cū Antiſthenes nullū diſcipuloꝝ reciperet: et perſeuerā tem Diogenē remouere non poſſet: nouiſſime claua minatus eſt niſi abiret. Cui ille ſubieciſſe dicit̃ caput atqꝫ dixiſſe: Nullus tā durus baculus erit qui me a tuo poſſit obſequio ſeꝑare. Vtebat̃ Diogenes palli olo duplici ꝓpter frig⁹. Perā ꝓ cellario habuit: ſecū qꝫ portauit clauā ob corpuſculi fragilitatē: q̄ iā ſenex mēbra ſuſtētare ſolitus erat: et ημεροβιοσ vt inq̄t Hiero. i. diarij vict⁹ vulgo appellat⁹ fuit in p̄ſentē ho/rā: poſcens a quolibet et accipiens cibū. Habitauit autē in portarū veſtibulis et porticibus ciuitatū. Cū qꝫ ſe contorqueret in dolio: volubilem ſe habere do mū iocabatur/et ſe cum temporibus immutantē. Fri gore em̄ os dolij vertebat in meridiē/ęſtate ad ſeptē trionē: et vtcūqꝫ ſol ſe inclinauerat/ Diogenis pręto/riū vertebatur. Ferunt accedentē Alexandrū rogaſ/ſe: ne ſibi apricanti a ſole obſtaret. Obijt ferme no/nagenari⁹. Aiūt quidam cū moreretur mandaſſe/vt cadauer ſuū inſepultū proijceret̃: vt om̄es beſtię par ticipes ipſius eſſent. Fuerunt alij quattuor Dioge/nes: quoꝝ vnus fuit Apolloniates Anaximenis au/ditor temporibus Anaxagorę. Alius Sicyonius: q̄ pelopōneſiaca ſcripſit. Alius Stoicus ex Seleucia: qui Babyloni⁹ ob vicinitatē dictus fuit. Ali⁹ Thar/ſenſis/quęſtionū poeticaꝝ ſcriptor: ſed in cynicū Ni/canor tale epigrāma inſcripſit: Διογενεσ αγσλε/γεſιο ελαβε σε μηροσ εσαιδοσ: ελαβε με/καιροσ ο δεξ: qd̃ ⁊ Suidas repetit. Το δε επιγ ραμμα δια βραχεων.
Diogenetus: fuit vnus itinerū Alexandri regis men/ſor. Ali⁹ fuit ętate cęſaris Antonini phi pictor egregi us: de quo Iul. Capit. Ali⁹ Clitonachi pater illi⁹ pe/ni: q̇ ſucceſſit Carneadi vocat⁹ Anhaſdrubal. Fuere ⁊ alij hui⁹ nois. Familiare gręcis vocabulū.
Diodorus penul. ꝓdu. nomen philoſophi Socratici: de quo Hiero. ſic ſcribit Diodo. Socratic⁹ q̇nqꝫ fili/as dialecticas inſignis pudicitię habuiſſe narrat̃: de quib⁹ ⁊ Philocarneadis magiſter pleniſſimā ſcribit hiſtoriā. Fuit ⁊ Diodorus Siculus hiſtoric⁹: ⁊ Dio dor⁹ ſtoicus phus cęcus. De quo Cice. in Bruto ſic ait. Erā cū ſtoico diodoro: q̇ cū habitauiſſet apd̃ me: cū Quinto vixiſſet: nuꝑ eſt domi meę mortuus a quo cū alijs rebus: tum ſtudioſiſſime in dialectica exerce/bar. De hoc etiā in. v. Tuſcu.
Diomedes rex Etholię Tidei ⁊ Deiphiles filius: qui fortiſſim⁹ danaū appellatus eſt. Fuit ⁊ alius Diome/des trachū rex truculent⁹: q̇ equos ſuos aduenaꝝ car nib⁹ in Tyrida oppido paſcebat: ſed poſtea ab Her/cule eq̄s ſuis ĩpabulū appoſit⁹ fuit. Fuit et diomedes grāmaticus multi ingenij vir.
Diomedei: cāpi vocati ſunt ĩ Apulia: q̇ in diuiſione re/gni quā cū Dauno feciſſe dicit̃ diomedi ceſſerunt.
Diomedię inſulę duę e regiōe Gargani ſunt: quaꝝ alte ra habitatores habet: altera deſerta eſt: vbi diſparu/iſſe aiunt diomedē ⁊ ſocios ei⁹ ob dolorē in aues cō/uerſos: qnę ob id diodemeę vocitatę ſūt. Has Iuba Cataractas appellat: dentes eis eſſe dicunt̃: oculi ig/neo colore: cętero corꝑe candidę ſunt: quę in ſola dio/medea inſula viſuntur.
Diomeda phorbantis filia fuit: quā Achilles ⁊ Leſbo raptā concubinā habuit.
Dion: nomen ꝓpriū ſyracuſani nobilis: qui adeo Pla/tonē amauit/vt ſe eidē totū traderet. Hic patriā aſ/ſeruit in libertatē expulſo Dionyſio tyrāno. De quo Plutar. refert/ꝙ cū Calippū: cui oim̄ vni maxime fi/deret iſidias ſibi tēdere accepiſſet: eū arguere paſſus nō eſt: mori inquiēs lōge p̄ſtare q̄ꝫ viuere vbi nō ho/ſtes ſolū: ſed etiā amicos cauere oꝑtuerit. Alt̃ fuit Diō pruſeus orator: cui ob elegātiā chryſoſtomo co/gnomē fuit: ſed tn̄ diō ita d̃ ſeipō ſcribit λεγω γαρ τουτο ουκετι ωσ ο διων οπρου σαευσ ο επι του σευηρου και αλεξανδρου των αυτοκρατο ρων γενο μενοσ αλλαωσ ιωαννησ οξιφιδι νοσ αδελφο παιδων ιωαννου πατριαρχοι επι δεμιχαηλ αυτοκρατοροσ του δουκα την επιτομην ταυτην των πολλων βιβλιων τουδιωνοσ συνταττομενοσ.
Dione es. vna ex nymphis oceani ⁊ Tethyos filia: vt quidā perhibēt: a qua ven⁹ ex Ioue nata ſit: vnde et Dionea dicta eſt. Virgil. Sacra dionee matri. Et ali bi. Ecce dionei ꝓceſſit cęſaris aſtrum.
Dionyſius dictus eſt bacchus/ et dionyſia bacchana/lia bacchi feſta. Fuit ⁊ hoc noie phs Heracleates/ ꝫe nonis ſtoici auditor: qui cū renum morbo laboraret cruciaret̃qꝫ cruciatu impatibili: ſuccūbēs dolori cla/mabat falſa eſſe ꝗ a ꝫenone didicerat: ꝫeno em̄ et ſtoi/ci hoc oēs habēt dogma: dolorē ſcꝫ nō eſſe malū/ ſed adiaphoron: hoc eſt indifferentē. Fuit et Dionyſius tyrānus ſyracuſan⁹ ſuffect⁹ dionyſio ſeniori: qui cū ci uitatē ſyracuſanā cędib⁹ repleſſet: expulſus ē: iterum qꝫ recepto cuꝫ crudelior indies eſſet: rurſus extorris Corinthū in exilium ꝓficiſcit̃: vbi in ſordidiſſimū vi/tę genus deſcendit: ĩ popinis lupinaribuſqꝫ reſidēs: vt cōtemnēdus magis q̄ꝫ metuēdus videret̃. Nouiſ/ſime ſe ludimagiſtrū profeſſus: pueros in triuio do/cebat: vt qm̄ viris imperare nō poterat/ ſaltē pueris imperaret. Erat em̄ erudit⁹/ vtpote Platonis audi/tor. Olim interrogatus iā exul: quid ſibi phia profu/iſſet. Sciēter reſpōdit: vt ęquo animo ferrē talē for/tunę mutabilitatē. Regnauit hic annis. xxxviij. Plu/tar. auctor eſt regiā Dionyſij puluerulentā fuiſſe ꝓ/pter eorum multitudinē qui geometricas in puluere figuras deſcribebant. Ambo tamē ⁊ pater ⁊ fili⁹ phi loſophi Platonē pręceptorē audierunt. Plato aut iunior λιθοσ εστι αμεθιστοσ εγω δ ο προ τασ διονυσιοσ η πιθεσθω νηφειν η μαθετω μεθυειν: id ē hic lapis ē ametiſtus: ego autē bibul⁹ bacchus/vel crede ſobriū ey: vel diſce inebriari: quia erant duo cōtraria ſimul/ lapis cōtra ebrietatē/ vnde habet nomen ⁊ bacchus. q. d. crede ꝙ vn⁹ noſtꝝ vin/cet: ſed melius eſt bibere.
Diophanes penul. ꝓdu. nomen viri bithynici: de quo Col. Diophanes bithynni⁹ vticēſem totū Dionyſi/um peni magonis interpretē ꝑ multa diffuſū volumi na ſex epitomis circūſcripſit.
Dioptra: inſtrumentū geometricū: ab explorando/per ſpiciendoqꝫ. In qua ſignificatione vtit̃ Ptol. Sed Vict. lib. viij. accipit ꝓ regula ad librādas aquas/cū ait: Librat̃ aqua dioptris.
Dioryges: ſunt foſſę manu factę: q̄ dictiōe vtit̃ Pōpo.
Diorictos: ſignificat abſciſſam continēti.
Dioſpolis: Egypti ciuitas: quę Iouis ciuitas Heca/

tompylos q̄nq̄ dicta fuit. Sunt ⁊ alię locis alijs hoc noie in egypto quattuor p̄ter hanc puſillę ciuitates. Itē in Lydia ⁊ in Paleſtina.

Diotę ſunt vaſa ſeu dolia fictilia duas anſas habētia/ ⁊ ad ſeruāda vina accōmodata. Hora. Deprome q̄drimū ſabina o thaliarche merū diota.

Dipclus: vir cretenſis Scyli frater: q̄ ambo teſte Pli. Primi oim̄ marmore ſculpendo claruere.

Diphilus penul. cor. Iouis amicus. Dyſphylus/ malus amicus.

Diphthongus: eſt cōglutinatio duaꝝ vocaliū vim ſuā retinentiū: ex δισ et φογγοσ: qui vocalis eſt ſon⁹. Et ſciendū ꝙ vbicūq̄ a vel e in noibus ante finalē reperiunť: fere vbiq̄ a ⁊ u/ vel e et u diuiduntur: vt Nicolaus/ archelaus/ alue⁹/ cereus. Excipiunť laus/ fraus et heus: in quibus eſt diphthōgus. In gręcis vo dictionibus aliqñ habenť diphthongi. Virgilius. Orpheus in ſiluis: inter delphinas arion. Et oīs diphthongus aut eſt in p̄ncipio/ vt Aenęas: aut i medio/ vt coguus: aut in fine/ vt muſę.

Diphtera: alio noie beta: veſtis paſtoritia ex pellibus ouiū/ aut caprarū conſutis.

Diplois idis. gen⁹ pallij: quaſi duplex palliū: διπλοοσ eīm duplex dicif.

Diplomata: genus tabellarū. Serui⁹ ſcribit diploma eſſe epiſtolam vel ſcripturā aliquam ad aliū miſſam: a verbo gręco διπλοω duplico. Inde diploma: duplicatio litterę: eo ꝙ duplicentur. Alij putant diplomata eſſe ſingularium virorū: et vicorum priuilegia i tabellis ſcripta: et in quibus principis nomē adſcribitur. Vulgus bullas: ſemidocti ſupplicationes: docti ſupplices libellos vocant: quę et breues dicūť. Cice. Apio. Diploma ſtatim non eſt datū ꝙ mitifica eſt improbitas in quibuſdā qui tuliſſent acerbius. Et ꝓ cor. balbo. Mitto diplomata tota in prouincia paſſim data. Sueto. de Auguſ. In diplomatibus libelliſq̄ȝ et epiſtolis ſignandis mitio ſphingę vſus eſt: mox imagine magni Alexandri. Gręci διπλοοσ dicunt duplum: tanq̄ȝ duplices illę tabellę dici poſſint diplomata.

Dipondiū et dipōdius/ ſiue dupondiū et dupondius a duobus ponderib⁹ dicif. Nā vt Var. docet/ duos aſſes pendebat. As vo nūmus libralis: ⁊ dupondiū nūmus bilibris dicebaf.

Dipſas adis. latine ſitis dicif. Ponif autē ꝓ quodam aſpidū genere: cuius morſu incredibil' ſitis inducif. Luc. lib. viij. In medijs ſitiebāt dipſades vndis. Et in Deute. Scorpio et dipſas. Luc. autem. Το Δεδη παρ τωρ ερπε τωρ Δειρατο τορ ωρηφαμμοσ τρεφει η Διψασ εστιρ οφισ η μαυυ μεγασ εχι Δρη ομοιοσ. et plurima dicit.

Diptota penul. ꝓd. dicunť nomina duos tm̄ caſus habentia: ſic tetraptota/ pentaptota: quę habent quattuor et quinq̄ caſus.

Diptychū pe. corre. dicif duplicatū. Amb. lib. Hexa. Explorat ſi quādo oſtreū in remotis ab omni vento locis cōtra ſolis radios diptychū illud ſuū aperiat ⁊ reſeret clauſtra teſtaꝝ: vt libero aere viſceris ſui voluptatē quandā capiat.

Dirū: crudele/ infeſtū: quaſi deorū ira immiſſū. Virgil. Priuſq̄ȝ Dira p incautū ſerpāt cōtagia vulg⁹. Hinc dirę furię: quaſi deoꝝ irę. Aliqñ accipif pro magno. Idē. Iā tum relligio pauidos terrebat agreſtes Dira loci. Hinc diritas: crudelitas. Ci. Intelligi poteſt ex his fratribus qui in adelphis ſunt: quāta in altero diritas/ in altero comitas.

Dirę execratiōes ⁊ imp̄catiōes q̄ in maliuolos effundebanť horrēdę deos quoſdā inauditos cōpellātes q̄bus quiſq̄ obnoxi⁹ erat: neceſſe erat illū maximo affici infortunio. Hor. Diris vos agā dira deteſtatio.

Dirce nomen mulieris Lycis Thebaꝝ regis vxoris: quā poetę fingunt conuerſam in fontē ſui nois. Alia fuit dirce Babylonia: quę ſua forma tumens in piſcē conuerſa eſt. Ouid. lib. iiij. Metam. Dirce quā verſam ſquāmis velantibus artus.

Dirceus cū ae diphthongo: dicif Aonius ſiue Thebanus. Nam pars Boetię in qua fons eu dirce⁹ dircea cognominata ē. Et apud Virgl. Amphion dirce⁹ dictus eſt: id eſt Thebanus.

Diribitorium: locus erat i quo recenſebanť exercitus: et ſtipendia militię numerabanť: a diribendo/ hoc eſt diſtribuēdo. Et diribitores: diſtributores. Cicero de reditu ſuo ad ſenatum. Quando inqnit vlla dignitate tot rogatores diribitores/ cuſtodeſq̄ vidiſt?. Hoc eſt diuiſores/ diſtributoreſq̄ qui inter tribus viritim pecuniam diuiderent. Quos Plautus in Aul. curiarū magiſtros appellauit. Qui diſtribuerent inquit argenti minas in viros. Ex hac ſimilitudine ſtructores epulaꝝ/ ⁊ omnino prępoſiti negocijs: vocabulū id q̄nq̄ accipiunt pro loco in quo miniſtri diuerſantur. Apul. li. ij. de Aſi. Frequens inquit ibi epulonū diribitores pluſculi ſplendide amicti fercula copioſa ſcitulę ſubminiſtrata. Pli. in epiſtolis pedagiū appellat id qđ diribitoriū dici videf. απο τωρ παιδωρ: id eſt a pueris ⁊ miniſtris.

Dirigo is. pe. cor. ex di ⁊ rego: ſignificat obliquū emendo. Plau. Ciceroni ad mutinam iter dirigerē. Apud Plautū inuenif dirigere ꝓ diſſidere.

Dirigeo ges. gui. ſignificat prę frigore aut timore/ aut alio caſu virib⁹ deſtituuor. Vir. Diriguit viſu i medio: calor oſſa reliquit. i. diuerſis modis rigid⁹ fact⁹ eſt: qr p̄ formidine cōtractus eſt.

Dirimo is. penul. corre. diremi diremptū: ex di ⁊ emo: et interpoſita r: ſiue ex dis et emo: inſ r. mutata cōponi videtur. Et ſignificat diuido. Hieronymus in vita patrū. Ob hoc autem dirimuntur habitaculis: vt ſilentij ſui quiete ⁊ intētione mentis diuina ſectantes: nec vox aliqua/ nec occurſus vllus/ aut ſermo aliquis ocioſus pturbet. Aliqñ dirimere ponif ꝓ deſtruere. Sal. Qua nōdū frequētes armati cōuenerant/ eas res conſiliū diremit.

Diripio is. pe. cor. vide in dictione Deripio.

Dirumpo is. varie rūpo/ ſeu violēter ſcindo. Plau. in Cur. Geminos in ventre videor habere filios: nihil metuo niſi medi⁹ dirūpar miſer. Referť q̄nq̄ȝ ad animū. Ci. Dirumpor dolore.

Diruncino as. vide in dictione Runcina.

Dirūcio is. ſignificat depurgo: ⁊ q̄ſi dirū eijcio.

Dis p̄poſitio diſiūctiua: de qua ſupra dictum eſt. Dis vo ditis: diuitiaꝝ ⁊ inferorū de⁹: vt inq̄t Stra. Gręcę Pluto dicif: qr terrenā oēm vim atq̄ȝ naturā diti patri dedicatā putabāt/ ꝙ diuitię oēs e terris oriantur/ et in terras recidāt: Nam πλουτοσ του latine diuitię. Quint. tū lib. j. a cōtrario interpretaf: qr minime diues eſt. Ponitur etiā dis pro diuite. Plau. in Au. Dites diuitijs qui aureos montes colūt/ ego ſolus ſupero. Teren. in Adel. Dis quidē eſſes d̄mea: ac rem tuā cōſtabiliſſes. Hinc ditior ⁊ ditiſſim⁹. Dito as. ⁊ ditio ꝓ imperio.

Diſcapedino as. penul. cor. a capedine fit: ſignificatq̄ȝ reſero/ aperio. Apul. Hyagnis prim⁹ in canēdo manus diſcapedinauit.

Diſcerpo is. p̄ſi. ptū. ex dis et carpo/ varie cedo/ diſtraho/ diſcindo. Liu. lib. j. Fuiſſe tū quoq̄ȝ aliq̄s qui deſcerptū regē patrū manib⁹ taciti arguerēt. Var. Duabuſq̄ȝ admotis quadrigis alligatū corp⁹ equis i diuerſū iter cōcitatis diſcerpſere.

Diſcindo is. diſcidi: penul. cor. a dis et ſcindo. Diſcidi vo penul. produ. fit a dis et cedo. Terenť. in Adelp. Vide vt diſcidit mihi labrum.

Diſſecatus a.um. quod eſt per anotomen exenteratū
Quod enim greci την τομην:nos diſſectionem et
confectionē vocamus:vt apud Plin.et Celſum acci
pi poteſt. Ariſto/Chameleon:diſſectus totus ſpira/
re preterea diu poteſt. Fit autē a Diſſeco as.pe cor.
qđ eſt dilanio/⁊ varijs modis ſeco:ſiue in varias par
tes diuido. Vñ diuiſiones patrimonioꝝ inter cōſor
tes dicunť diſſectiones.

Diſcepto as.diſputo/cōtēdo/diſcordo. Aliqñ etiā mo/
deror/cōpono. Cice.lib.iiij.Tuſcu. Itaqꝫ illius vere
elegantiſqꝫ phi eque ducta a Socrate in paripateti/
cis adhuc p̄manſit:⁊ idem alio mō dicentibus Stoi
cis cū Academici eorū cōtrouerſias diſceptarēt:nul/
la fere ſūt aut pauca admodū latina monumēta. Hic
diſceptator:dicitur rei ſententieqꝫ moderator:vt do
cet Ci.in partitionibus ad filiū.

Diſcedo is.penulť.ꝓduc.recedo. Phi. Faceſſite hinc
atqꝫ a nobis diſcedite. Aliqñado taceť locus:đ quo
et ponitur locus ad quem. Augꝰ. Dñs diſceſſit trās
iordanē. Aliquādo vtrūqꝫ ponimus:vt Non diu eſt
exquo ille hinc rus abijt. Interdū diſcedere ponitur
pro excipere:vt ſi dicam. Cū diſceſſu a parentibꝰ ne/
mo eſt mihi te carior:id eſt parentibus exceptis. Ci/
ce.Lentulo. Cū a vobis ſalutis mee auctoribus diſ/
ceſſerim:velim te exiſtimare neminē eſſe/cuiꝰ officijs
me tam eſſe deuictū nō ſolum confitear/ſed etiā gau/
deā. Interdū ꝓ diſtendi/diuidi. Itē lib.iij.offi. Hinc
ille Giges inducitur a Platone:qui cum terra diſceſ
ſiſſet:magnis quibuſdā imbribus deſcendit in illum
hiatū. A diſcedo fit diſceſſus:ꝓ receſſu:et diſceſſio ꝓ
diuiſione et hiatu.

Diſcerno is.diſcreui.etum.ſeparo. Hiero.ad Tyraſi/
um. Ad cōparāda peccata gaudent tam parentes a
filijs/ꝙ filij a parentibus/prouocante diabolo ſepa/
rari:ad indulgētiā percipiendā nolunt ab inuicē deo
vocāte diſcerni. Qñqꝫ ſignificat certo. Apuľ. Armis
potius diſcernere ꝙ iure vti voluerūt. Qñqꝫ diſtin/
cte cognoſco. Terē.in Adel. Quid hoc malū infelici/
tatis nequeo ſatis diſcernere:niſi me credo huic eſſe
natū rei ferundis miſerijs.

Diſcretus a.um.participiū paſſiue ſignificationis:vt
apud Coľ. Diſcreta ſemina.i.ſepata. Amb. Quid lō
gius eſt ꝙ a ſe recedere:nec regionibus ſed moribus
ſeparari ſtudijs eſſe diſcretū/nō terris: Huius cōpo
ſitū ꝓtulit Pli. Indiſcreta ꝓpe ſpecie fuere.i.indiffe/
renti. Valla exponit actiue ſic. Diſcretus qui quali/
tates perſonaꝝ ac rerū momenta diſcernit. Sed nul
lum attulit exemplū/nec vllū afferri poſſe arbitror ni
ſi in paſſiua ſignificatione.

Diſcretio:ſepatio. Lactan.libro.vij. Cū vis aliq̃ vtrū/
qꝫ diſcreuerit:que diſcretio mors vocať. Cice.li.iiij.
ad Heren.ſic diffinit. Diſcretio nominať que reꝝ cō
ſequentiū continet perſpicuā et dilucidā cū grauitate
expoſitionem.

Diſcrimen penul.corre.ſeparatio/differentia. Ci. To
tumqꝫ diſcrimen ſummi boni in ea rerū cōparatione
poſitum putat. Saľ. Laudamus diuitias:proſequi/
mur inertiā:inter bonos et malos nullum eſt diſcri/
men. Vnde ⁊ ꝓ diuiſione ⁊ capilloꝝ dimidiatione ſu
miť que fit diſcerniculo. Et diſcrimen:certamen. Vir
giliꝰ. Poſt nos equo diſcrimine piſtrix:cētauruſqꝫ lo
cum tendunt ſuperare priorem. Rurſus diſcrimē pe
riculū dicitur. Idē libro.j. Per tot diſcrimina rerum
Tendimus in latiū.

Diſcrimino as.pe.cor.diuido. Cice.in Phiľ. Etruriā
diſcriminat Caſius. Hiero.in lib. Judith. Et diſcri/
minauit crinem capitis ſui.

Diſcriminatim aduerbium ſignificat differēter. Var.
libro.j.de re ru. Eadē de cauſa ſunt que non poſſunt
viuere niſi in loco aquoſo/aut etiam in aqua:⁊ diſcri
minatim. Et alia in lacubus:vt arūdines in aretino:
alia in fluminibus:vt in epiro arbores vlmi.

Diſcriminale:acus eſt que crines diuidit ad cōcinandū
caput:vt apud Eſaiā. Diſcriminalia ⁊ periſcelides ⁊
murenulas ⁊ olfactoriola.

Diſcerniculū:idē eſt diſcriminale.

Diſcrepo as.penul.corre.nō conuenio. Liu.li.xxxviij.
imp̄ſonale poſuit. Nec inter ſcriptores rerum diſ/
crepat ſolum:ſed orationes quoqꝫ ſi modo ipſorum
ſunt que feruntur.

Diſco is.didici:ꝓprie rem ignotam aſſequor meditan/
do/vel ab alio diſcendo. Huius cōpoſita ſunt:Ad/
diſco/condiſco. Hora. Anguſtam amice pauperiem
pati robuſtus acri militia puer condiſcat. Dediſco:
quod didici obliuiſcor/ſeu a mente reijcio. Plautꝰ in
Am. Haud equum facit qui quod didicit id dediſcit.
Ediſco:memoria cōplector. Quintiľ. Illud ex cōſue
tudine mutandū ꝓrſus exiſtimo:ne oīa que ſcripſe/
rint ediſcant. ⁊ cetera vt moris eſt dediſcant. Perdi/
ſco:p̄fecte ſeu valde diſco.

Diſciplina diciť prout a diſcipulo percipitur. Nam vt
Auguſt.in dialecticis docet:diſcibilis rei diſciplina
diciť:que quarumqꝫ rerum ſcientia eſt. Doctrina eſt
prout a doctore traditur.

Diſciplinoſus dicitur:qui tam bonas ꝙ malas artes
facile diſcit.

Diſcinctus:diſſolutus/negligens. Perſius. Non pu/
det ad morē diſcincti viuere nate. Antiqui negligen
tes ⁊ deſides appellabāt diſcīctos. Cōtra Accinctos
ſolertes ſtrenuoſqꝫ vocabant. Qđ a re ipſa deductū
eſt. Molles eñ demiſſis diſcinctiſqꝫ veſtibus vti ſo/
lēt. Strenui ꝟo atqꝫ induſtrij quo ſint ad res exequē/
das ꝓmptiores/ſuccincti incedūt. Ser. Diſcincti in/
habiles ſunt militie:oēs eñ qui militāt cincti ſunt:
vñ diſcincti inefficaces ⁊ ignaui dicunť:ſicut ecōtra/
rio p̄cinctos ſtrenuos vocamus.

Diſcrucior aris.valde crucior.

Diſcōuenio:nō conuenio. Horacius. Et vite diſcōue/
nit ordine toto.

Diſcūbo is.diuerſis locis accūbo. Geľ. apud cenā Fa
uorini phi cū diſcubitū fuerat/ceptuſqꝫ apponi cibꝰ:
ſeruꝰ aſſiſtēs mēſe legere inceptabat.

Diſcuneatus:q̃ſi imiſſo cuneo aptus ac patēs:ſicut li/
gna diducta fiunt et hiantia adactis cuneis. Pli.lib.
ix. Cōche cōtrahūt ſe fruſtra diſcuneate.

Diſcurro is.in diuerſas partes curro. Liu.li.j. Signo
dato iuuentus romana ad rapiēdas ꝟgines diſcur/
rit. Hinc diſcurſo as. Lactā.li.de opi. Totos dies ī
hmōi diſcurſatione cōſumunt.

Diſcus:vas latum(vt Juľ.pol.)inquit:ad portandas
carnes aptū/forte Lanx. Apuľ. Cenarū reliquis di/
ſcus ornatus. Vnde a Hiero.dictus eſt Diſcopho/
rus ille qui Danieli prandiū portauit. Talē eñ inq̄t
diſcophoꝝ inedia meruerat hebdomadis. Eſt et di/
ſcus genus ludi:hoc eſt rotunda moles ſaxea vel plū
bea ſiue ferrea:cuiꝰ iactu iuuenes inter ſe certabant/
fortior iudicādus qui aut altius in ſublime/aut longi
us in tractū vltra deſignatū ſpaciū ꝓieciſſet:ita miſ/
ſilibus contendebant. Hora.lib.Car. Sepe diſco ſe/
pe trans finē iaculo nobilis expedito. Mar. Splen/
dida cū volitent ſpartani pōdera diſci. Eſte ꝓcul pue
ri ſit ſemel ille noſcens.

Diſcutio is.penul.corre.ſſi.ſum.ex dis et quatio:ꝓprie
in diuerſas partes quatio et deijcio. Liuꝰ. Tribꝰ ari
etibus aliquantū muri diſcuſſit. Per tranſlationē mō
ponitur ꝓ remoueo ſeu reſoluo. Coľ.libro.vij. Etiā
languor et nauſea diſcutitur/ſi integrū gallinaceum
crudum ouum ieiuni faucibus inferas. Mō varijs
modis examino/inueſtigo. Lactan. Nec enim praui/
tatis eſt cauſa/ignoratio ſui:quā ſi quis cognita veri/

tate diſcuſſerit:ſciet quēadmodū ſibi vita degēda ſit.
Hinc Diſcuſſū dicimus:quod examinatū aut iudica
tū eſt. Et actus ipſe diſcuſſio. Et diſcuſſor:qui diſcu/
tit: A Diſcutio ſit aliud compoſitū/quod eſt exdiſcu
tio:et ſignificat per varios modos cōcutio/ extra eū/
cio. Hierony. ad Cteſi. Cū hęc ſe ita habeant/prouo/
co aduerſarios/vt omnes retro chartulas exdiſcuti/
ant:etſi quid in meo ingeniolo vitij repererint/pro/
ferant in mediū.

Diſijcio cis.penult.cor.in diuerſas partes iacio. Vir.
Diſiecitq; rates.

Diſiungo:ſeparo:a quo diſiunctio/ſeꝑatio: vt cū alter
ab altero abſumus. Ci. Neq; eñ nō poteſt mihi mo
leſtiſſima eſſe diſiūctio noſtra in tanta rex oīm varie/
tate. Hinc etiā diſiūctiuę ꝯiunctiōes:q̄ res vel perſo
nas diſiungūt: vt hoc vel illud meū vel tuū erit.

Diſertus a diſſero: Quis diſſero per duplex ſſ. ſcribat.
Et is eſt qui probe diſſerit/ qui vel ornatiſſimis ver/
bis abundat. Eloquens:cuius oratio eſt grauibꝰ ſen/
tentijs referta:et ornatis diſtincta verbis: Vñ. M.
Antonius apud Cice. ait a ſe diſertos viſos eſſe mul
tos/eloquentē ꝟo neminē.

Diſpalo as.penul. ꝓdu. ex dis et palo. Palare ꝟo va
gari et errare ſignificat:a palis caſtrorū:hoc eſt ſudi/
bus/mō huc/mō illuc trāſlatis. Diſpalare itaq; ē paſ
ſim digredi vel ſeparare. Siſen lib.iij.hi. Diſpalati
a ſignis digreſſi oēs ac diſſipati. Gel. lib.j. Ea pręte
tiōe trāquilla ⁊ venerabili ad quandā q̄ſi militarꝭ mu
ſicę diſciplinā vis ⁊ impetꝰ militū: ne ſparſi diſpala/
tiq; ꝓruerent cohibebatur.

Diſplodo is. in diuerſas partes plodo. Var. lib.ij. de
re ruſ. Pedibus nō latis neq; ingredietibus qui diſ/
plodentur:nec cuius vngulę diuaricent.

Diſpello lis. diſpuli ſum. varijs locis/varijſve modis
pello. Liui. lib. v. Cū duę acies duo diuerſa ꝑlia cir/
cūuentos etruſcos: ⁊ a fronte et a tergo vrgerent: ca
ſtra neq; in mōtes vñ ſe nouꝰ hoſtis obiecerat iter fu/
gę eſſet:et equitē paſſim liberi frenis diſpuliſſent eq̄:
veientiū maxima pars tyberim effuſi petūt. Cic. li. j.
Tuſ. Eadēq; ab aīo tāq; ab oculis caliginē diſpulit.
Vir. Teucrorūq; alios acer quos equore turbo Diſ
pulerat.i. diſiecerat ſiue ſegregauerat.

Diſpendo dis. varie pendo:id ē expendo/diſtribuo. A
quo diſpendiū et diſpenſo ſas. Col. lib. iiij. Celeſtes
admittat imbres: coſq; alēdis ſeminibus diſpenſet:
ac ſuis oīmbus partibꝰ ad educandā prolē nouā con
ſpiret. Aliqñ ſignificat expādo: ⁊ tunc nō a pēdo ſed
a pando cōponit. Plau. Vbi lubet diſpēdite hoīem
diuerſum atq; diſtendite.

Diſpendiū dicit qd incuria vel negligentia aut īmode
ratione diſpendimus. Plinius. Magno id lignorū
diſpendio ſit addito ſale. Aliquādo dicit damnū qd
in diſpendendo ſolet minus fieri. Eſt eñ cōtrariū cō
pendio. Terē. in ecy. Quid eſt quod mihi malim q̄
ꝙ huic intelligo euenire vt gratiā ineat ſine ſuo diſ/
pendio et mihi ꝓſit.

Diſpēdioſus a.um. dānoſus. Col. li. ij. Nā diſpendio
ſa eſt cunctatio. Primū ꝙ auibus pręda cęteriſq; aīa
libus ꝓbet. Deinde ꝙ grana ⁊ ipſę ſpicę culmis arē/
tibus ⁊ ariſtis celeriter decidunt.

Diſpenſo ſas. frequentatiuum a diſpendo: quod ma/
gis vſurpatur q̄ diſpenſo. Vnde Diſpenſator: qui
ęs penſans expendit:et neceſſaria in familiam diſtri/
buit:qui grece οἰκονομος appellatur. Nā apud
Romanos cū aſſes librales eſſent/appendebantur.
Quinetiā ſtipis ponderandę penſatores libripēdes
dicti ſunt.

Diſpēno is. expādo: tractū a pēnis ⁊ volatu auiū.

Diſperſia: difficilis et egra concoctio. Dis difficile: πέ
πτω concoquo.

Diſperdo is. diſperdi: vide in dictione Perdo.

Diſpergo is. ſi ſū. vide in dictione Spargo.

Diſpero ris. ex dis et eo componitur: ſignificatq; va/
rio/aut in totū pereo et deficio. Mar. Diſpeream ſi
nō hic decianus erit. Lactantius. Cum terrā et aquā
et ignem diſperite cōſumi extinguiq; videamus: quę
mundi ſunt partes.

Diſpertio is. huic et illi ꝑtes do. Plau i Aul. Hercle
iniuria diſperti/iuſti/pingui agnū habent.

Diſpeſco ſcis. ſcui. ex diſ. et paſco: quaſi pecus a paſti/
one deduco.

Diſpicio is. pe. corre. diſcerno. Quintil. lib. ij. Nā pro
prietates ingeniorū diſpicere prorſus neceſſariū. Et
diſpicere: diuerſe diligenter ve inquirere/cōſiderare:
ſeu mēte circūſpicere ⁊ ꝓuidere: et tāq; in omnē par/
tē lumina mentis intendere. Cice. lib. j. Tuſc. Tamē
acie mētis diſpicere cupiebāt. Col. in pręfa. At ego
cū aut magnitudinē totius rei quaſi quandā vaſtita/
tē corꝑis: aut partiū eius velut ſingulorū ſubtilitatē
diſpicio: vereor ne ſupremus ante me dies occupet/
q̄ vniuerſā diſciplinā rurꝭ poſſim cognoſcere. Inde
ſit diſplicentia: quę eſt circūſpectio ⁊ ꝓuidētia vel cō/
ſideratio diligens.

Diſpondeus: quaſi bis ſpōdeus: pes qui conſtat ex q̄t/
tuor ſyllabis longis: vt oratores.

Diſpono is. pe. ꝓ. vide i dictione Pono.

Diſputo as. pe. cor. et cōputo: ex ꝓpoſitione diſ. ⁊ ver/
bo puto: qd valet purū facere. Var. Ideo oratio diſ
putari dicit: in qua ſūma ſit pura: ſic ſermo in quo pu
re diſponunt verba/ne ſit cōfuſus/atq; vt diluceat di
cit diſputatio. Lactā. lib. vij. Immortales eſſe aīas
pherecides ⁊ plato diſputauerunt.

Diſquiro is. penul. ꝓduc. ꝑ oēs partes quęro: vt in/
quirendo nihil me lateat. Augꝰ lib. ij. de ciui. dei. Vñ
poſtea nobis erit in dei veri dñi voluntate diſquirē/
di ac diſſerēdi locus. A quo diſquiſitio: quę eſt inq̄ſi/
tio volūtatis iudicijq; diuerſorū. Sue. in Cęſa. Pri/
mo preture die. Q. Catulū de refectiōe capitolij ad
diſquiſitionē populi vocauit.

Diſraro as. ſignificat caſtro: et diuerſis modis quod
ſpiſſū erat rarū facio. Col. lib. x. Sed illud de itegro
refodi debet. Hoc pōt intercidi ⁊ diſrarari: qd opus
ruſtici caſtrationē vocant.

Diſſauior aris. cum lęticia ⁊ voluptate multa oſculor.
Ex diſ. et ſauior: ωσπερ ελληνιστι λεγεται φι/
λω κυριως αλλα κυεω τιαλλω σημαινει.
Sauior aūt a Sauiū ſiue a ſuauiū ꝑ diminutionē u.
De Sauio Gel. li. iij. Diagoras tres filios adoleſcē
tes habuit: vnū pugilē: alterū pancratiſten: tertiū lu/
ctatorē: eoſq; oēs vidit vincere/ coronariq; eodem
olympie die. Et cū ibi tres eū adoleſcentes amplexi
coronis ſuis in caput patris poſitis ſauiarētur: cūq;
ꝓpl's gratulabūdꝰ flores vndiq; in eū iaceret: ibidē in
ſtadio inſpectante populo in oſculis/atq; in manibꝰ
filiorꝝ aīam efflauit. Plau. in bac. Quis iſtic habet:
amor/voluptas/venus/venuſtas/gaudiū/iocꝰ/ludꝰ/
ſermo ſuauis/ſuauiatio. De diſſauior Cice. Tyroni.
Ego vos ad quarto kl'as videbo: tuoſq; oculos etiā
ſi te veniens i medio foro videro/diſſauiabor.i. mul/
tū ſiue ſępius ſauiabor.

Diſſentio is. q̄ſi diuerſe ſeu aliter q̄ alij ſentio. Vñ diſ
ſenſio: q̄ eſt ſentētiarꝝ diuerſitas. Diſcordia ꝟo ē diſ/
cretio aliquorꝝ: quos amoris vinculū colligauit.

Diſſentior eiuſdē ſignificatiōis eſt cū diſſentio.

Diſſentaneū: diſſentiēs/nō ꝯueniēs: ſicut cōſentaneum
cōueniēs. Nigidius. Eū locū facit diſſentaneū.

Diſſeputo tas. frequentatiuum eſt a diſſepio is. a quo
diſſeptatio/quę dicit diſputatio et quaſi colluctatio.
Hiero. in Eſaia. Adhuc iudicio contendā vobiſcū:
⁊ cū filijs veſtris diſſeptabo.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Diſſero is.penul.corre.rui.tũ.varie ſemino. Col. Pa/
nax vtroqꝫ tẽpore leni et ſubacta terra rariſſime diſ/
ſeritur. Per tranſlationẽ Diſſerere ſignificat diſpu/
tare/enarrare/ declarare. Var. Nã vt olitor diſſerit
i areas ſui cuiuſqꝫ generis res: ſic i orõne q̃ facit diſer
tor dicit. Hiero.i ꝓlo. Eccleſiaſtes. Rogatũ ab ea vt
in morẽ cõmẽtarioli obſcura queqꝫ diſſererẽ.

Diſſerto tas.frequẽtatiuũ. Gel. Cũ de antiq̃tate quo/
rundã verboꝝ diſſertaremus.

Diſſertio: diuiſio patrimonij inter cõſortes.

Diſſideo es.pe.cor. ꝓpter diſſidiũ alienus ſũ. Ci. i Leli.
Cũ is tribunuſplebis capitali odio a. Q. Põpeio diſ
ſideret qui tũ erat cõſul. Transfert etiã ad inaiata: et
ꝓ diſcordo ſeu nõ cõuenio ponitur. Plini.lib.xxxvij.
Adamas diſſidet cũ magnete lapide: intantũ vt iux/
ta poſitus ferrũ nõ patiat abſtrahi.

Diſſidiũ: ſegregatio/diſcordia. Teren. Valeant qui in
ter nos diſſidiũ querunt. Ouid.lib.xiiij. Metam. ꝓ
diſceſſu poſuit a ſeorſũ ſedendo. Nõ bene diſſidium
phrigij latura mariti.

Diſſilio is.penul.cor.ex ſalio: ſignificat loco/ moueor.
Apul. Vertibulo oſſa diſſilierãt. Proprie aũt diſſili
re: eſt in diuerſas ptes ſalire. Pli.li. xxxvj. Lunẽſem
ſilicẽ ſerra ſecari: at tuſculanum diſſilire igni. Aliqñ
ponit ꝓ crepare/frangi. Virg. Eraqꝫ diſſiliũt vul/
go. Aliqñ ꝓ cito deſcẽdere. Virg.li.xj. Portiſqꝫ ab
equo regina ſub ipſis diſſiluit.

Diſſulto as.frequẽtatiuũ: cõponit ex dis. ⁊ ſalto: quod
eſt quaſi diuerſe ſalto. Plin.lib.xxxvij. Incudibus hi
deprendunt ita reſpuentes ictũ: vt ferrũ vtrinqꝫ diſ/
ſultet: incudeſqꝫ etiã ipſe diſſiliant.

Diſſipo as.pe.corre.ex dis. ⁊ ſipo: ſignificat diſꝑgo/di
uulgo. Col.li.ij. Sin aũt ꝓprime meſſis occupãdũ erit
reſtibile deſectis ſtramẽtis quattuor ⁊ viginti vehes
ſtercoris in iugerũ diſponemus diſſipabimuſqꝫ.

Diſſonus a.um.pe.cor.qđ nõ eſt cõueniens. Vñ Diſ/
ſono ꝓ diſcordo.

Diſſimulo as.diligenter et aſtute celo ſiue tego: ne qđ
noſci poſſit vel intelligi: cuiꝰ cõtrariũ eſt ſimulo. Si/
mulamꝰ eñ falſa/diſſimulamꝰ vera. Simulamꝰ eſſe q̃
nõ ſunt: diſſimulamꝰ nõ eſſe q̃ ſunt. Ab his fiũt aduer
bia: Simulãter ⁊ diſſimulãter/ſimulatim.

Diſſoluo: qđ ligatũ erat nõ ligatum facio/deſtruo. La/
ctantius lib.j. Diſſoluat hoc argumẽtũ ſi quis põt.
Et li.vij. Vtrũ ne aĩa maneat poſt mortẽ an diſſolua/
tur. Et diſſoluere: expedire. Teren.in Heau. Diſſol/
ui me ocius/operã vt tibi darẽ. Itẽ Diſſoluere ſigni/
ficat diuerſis perſonis/ſeu varia debita ſoluere. Ci/
ce.lib.ij.offi. Nunqꝫ nec maius es alienũ fuit nec me
lius nec facilius diſſolutũ eſt. Dicimus autẽ: Diſſol/
ui es alienũ: id eſt qđ cõtraxerã eris alieni reſtitui/et
pluribus ſolui: vel quaſi catena qua voluebar me ſol
uendo pecuniã diſſolui.

Diſtedet: multũ aut varie tedet.

Diſtendo: in diuerſas partes tẽdo. Leo papa. Quis
multis aucta victorijs ius iperij tui terra mariqꝫ diſ/
tenderis: minus tñ eſt qđ tibi bellicus labor ſubdidit
q̃ qđ pax chriſtiana ſubiecit. Col.libro.v. Stabilior
eſt vinea que ex vtraqꝫ parte iugo deuicta pari libra/
mento velut anchoris quibuſdã diſtendit. Eſt ⁊ diſ/
tendere varie implere: tractũ ab vtre: qui cuz plenus
eſt tenditur: cũ vacuus/relaxatur. Virgiliꝰ. Et dulci
diſtendunt nectare cellas.

Diſtento as.valde tento. Virg. Sic cithiſo paſte diſ/
tentent vbera vacce.

Diſtero is.pe.cor.multũ ſiue crebro tero: qđ fit cũ ali/
quid ſubtiliter terit. Cato. Libũ hoc mõ facito. Ca/
ſei.p.ij.bñ diſtere in mortario.

Diſtichon penul.corre.geminus verſus: dis bis: στί/
χον verſũ greci dicunt. Sic tetraſtichon dicimꝰ q̃t/
tuor verſus hexaſtichon ſex.

Diſtillo as.a quo diſtillatio: quã greci catharrũ/coryça
vel branchũ vocant.

Diſtineo es.pe.corre. varie ſiue diuerſis rebus cauſiſ
ve impeditũ teneo. Cice. Mario. Nos hic multitu/
dine et crebritate iudicioꝝ ⁊ nouis legibꝰ ita diſtine/
mur/vt quotidie vota faciamus ne intercalet: vt q̃ꝓ
mũ te videre poſſimus. Et diſtinere: arcere/ repelle/
re. Virg.li.xj. Dũ diſtinet hoſtẽ Agger muroꝝ neqꝫ
inundãt ſanguine foſſe.

Diſtare ſignificat differre. Lactan.lib.ij. Alioqñ inter
deũ hoiemqꝫ diſtaret nihil/ſi cõſilia ⁊ diſpoſitiões il/
lius maieſtatis eterne cogitatio aſſequeret humana.
Itẽ abeſſe. Pli. Qđ circiter quinqꝫ millia paſſuũ di/
ſtat ab vrbe. Hinc diſtantia: que mõ differentiã/mõ
interuallum ſignificat.

Diſtito as penul.corre.frequentatiuũ. Col.lib.vij. Di
ſtitent inter ſe aliquanto ſpacio: ne in collucatiõe al/
ter alteri noceat.

Diſtinguo is.diuido. Col.li.j. Sed ⁊ lateribus diſtin/
guunt granaria: vt ſeꝑatim q̃qꝫ legumina ponant.

Diſtringo: valde ſeu varie ſtringo. Cice.lib.iij.offici.
Fraus diſtringit/nõ diſſoluit periuriũ. Qñqꝫ defrico
ſeu radendo ſordes detergo. Vnde diſtinguẽtes vo/
camus qui ſe poliunt/⁊ ſordes corpis radunt. Id qđ
fere poſt quietẽ ſolent omes. Pli.de Liſippo. Pluri/
ma ex omnibus ſigna fecit fecundiſſime artis: inter q̃
diſtringentez ſe. Mar. Pergamus has miſit curuo
diſtringere ferro. Nõ tam ſepe teret lintea fullo tibi.
Qñqꝫ ſignificat intendere/minitari: tractũ a gladia/
toribus: qui cõtra aduerſariũ ſuũ enſem ſtringunt: id
eſt nudant. Cice.lib.iij.offi. At ille vt ingreſſus ẽ: cõ/
feſtim gladiũ diſtrinxit: iurauitqꝫ ſe illũ ſtatim interfe
ctuꝝ. Qñqꝫ colligere. Col.lib.vlt. Sereno celo ma/
nibus diſtringi oliuã oportet: et ſubſtratis tegetibus
aut cãnis cribrari et purgari. Hiero. Amos ꝓpheta
paſtor ⁊ ruſticus mora ruboꝝ diſtringens: paucis v/
bis explicari nõ poteſt.

Diſtraho: diuerſe traho/diuido. Terent. O ſi eo mee
fortune redeunt abs te vt diſtrahar. Virgiliꝰ lib.vj.
Turbatis diſtractus equis. Apul. ꝑ tranſlationẽ lib.
j.de Aſi.poſuit ꝓ vendere. Caſeus recens erat ⁊ ſcẽ
ti ſaporis/admodũ cõmodꝰ ꝓcio diſtrahi. Itẽ ponit
ꝓ cõponere/fedare/finire. Sue.in Ceſa. Apud ean/
dẽ lõgo tẽpore ſacrificare/vota ſuſcipere/cõtrouerſi/
as quaſdã interpoſito per Ceſarẽ iureiurãdo diſtra/
here perſeuerauit.

Diſtorqueo es: diuerſe torqueo. Terẽ.in Eu. Ah illud
vide os vt ſibi carnifex diſtorſit.

Diſturbo: diſijcio. Cicero pro domo ſua. Etiam ſe vi/
dere diſtrahi a complexu ſuorũ: diſturbari tecta: di/
ripi fortunas.

Dito as.a dis ditis fit: ſignificatqꝫ ditẽ facio.

Diteo es: diues ſũ. A quo Diteſco: diues fio. Augꝰ li.
j.de ciui.dei. Vt bonus ſeruꝰ magnas facultates ha
beret: ipſam dñi voluntatẽ cui pediſſequꝰ mente dite
ſceret: nec cõtriſtaret eis rebꝰ viuẽs relictis: quas fue
rat cito moriens relicturus.

Dityrãbus: vir thebiacꝰ: a q̃ credit genus illud vſuuz
fuiſſe cognoiatũ: in honorẽ bacchi factũ.

Ditrocheus pes: bis trocheus. Cõſtat eñ ex duobus
trocheis: hoc eſt ex lõga et breui/ et iterũ lõga et bre/
ui: vt Cantilena.

Diuagor pe.cor. varie vagor. Lac.lib.iiij. Vbi animꝰ
in multa diſperſus huc atqꝫ illuc diuagatur.

Diuarico cas.penul.corre.ex di et varico: ſicut ⁊ Pre
uaricor: ex pre et varicor. Vnde et actiuũ Varico in
telligimus/et Varicor deponens: licet nõ ſint in vſu.
Et a varicibus dicunt. Significatqꝫ Diuaricare di/
uidere: quod quidẽ faciunt qui ſtant diducti. Quint.

Varicare/inquit ſupra modū ꝛ in ſtādo deforme eſt:
et accedente motu ꝓpe ſcenicū. Hiero. ad Eu. Sede/
bit ad aquas ſolitudinis poſita vaga: et diuaricabit
pedes ſuos omni tranſeūti: ꝛ vſq; ad verticē polluet.
Cato. Arbores hoc mō putentur: rami diuaricentur:
quos relinques: hoc eſt: ꝛ in diuerſas partes brachia
diſponant. Noni⁹. Diuaricari dictū eſt diſtendi ab
his qui vitio nature ita ſūt pedib⁹ diſcretis: vt eos in
diuerſum habeant ſeparatos.

Diuendo: diuiſim vel varie vendo: vt ſit huic ꝛ illi mō
hoc/mō illud. Liuius lib. j. Cū diuidenda preda. xl.
talenta argenti effeciſſet.

Diuerbia: partes comedia⁊ vbi plures perſone verſā
tur: a perſona⁊ varietate dicta. Liui⁹. Inde ad manū
cantari hiſtrionibus ceptū: diuerbiaq; tm̄ ipſorum
voci relicta.

Diuerto: de vna re ad aliā verto/deflecto: vt Cū qđ ce/
pi relinquo vt aliud agā. Siue alio me verto. Lactā.
lib. viij. Sed huc neceſſario diuertendū fuit: vt oſten/
derē tot ac tanta ingenia in rebus falſis eſſe ↄſūpta.
Et diuertere eſt hoſpitari. Col. lib. j. Hec aūt ꝑtere/
untiū viato⁊ populationib⁹ et aſſiduis hoſpitijs di/
uertentium infeſtat rē familiarē.

Diuerſito tas. penult. correp. frequentatiuū a diuerto
ꝓ deflecto. Gel. Ad ipſa Platonis penetralia/ ipſa/
rumq; rerū pondera et dignitates pergendū eſt: non
ad vocularum eius amenitatē: nec ad verborū venu/
ſtates diuerſitandū.

Diuerſor aris. mō diuerto ſignificat/mō cōuerſor.

Diuerſor: qui in cauponia hoſpitatur. Cice. lib. ij. artis
ve. Caupo cū quibuſdā diuerſoribus illū qui añ exie
rat cōſequit. In itinere hoim̄ cōprendit: homo in vr/
bem ab illo deditur.

Diuerſorium: a diuertendo accipitur pro villa/ꝛ qua/
ſi ꝓ hoſpitio: ꝙ ibi magis nos recipimus ꝛ cōmora/
mur q̄ habitemus. Cice. in Cato. Ex vita iſta diſce/
do tanq̄ ex hoſpitio/nō tanq̄ ex domo. Cōmorandi
em̄ natura diuerſoriū nobis/nō habitandi dedit. Idē
Fabio Gallo. Me ego libentius emerim diuerſoriū
tarracine: ne ſemper hoſpiti moleſtus ſim. Proprie
autē capitur ꝓ hoſpitio: vt apud eundē. Quieſcam
in ceſaris ſermone quaſi in aliquo oportuno diuer/
ſorio. Dicitur et Diuerſorius a. um. vt Taberna di/
uerſoria. Sueto. in Nero. Diſpoſite per littora et ri
pas diuerſorie taberne.

Diuerticulū: eſt via per quam a militari via ſiue de iti/
nere noſtro alio diuertimus. Teren. in Eu. Cū ſenſi
redeo rurſus: male v̄o me habens/vbi ad ipſum ve/
ni diuerticulū conſtiti. Seruius. Diuerticula ſunt ſe/
mite tranſuerſe/que ſunt a latere vie militaris. Hier.
per ſimilitudinē ita accepit lib. de natiuitate v̄ginis.
Deniq; inquantū recordari poſſum/nō verba ſed ſen
ſum ſcriptoris ſequēs: et nūc eadē ſemita nō hiſdem
veſtigijs incedens: nunc quibuſdam diuerticulis ad
eandem viam recurrens: ſic narrationis ſtilū tēpera/
bo/vt nō alia dicā q̄ que aut ſcripta ſunt/aut ↄſequē/
ter ſcribi potuerunt. Diuerticula etiā dicunt domici
lia in via ad que diuertendū ſit.

Diuerſus: non ſolum pro vario/ſed etiam pro ſepara/
to ponitur.

Diuortiū: ſeparatio: et ꝓprie diſtractio matrimonij: in/
quit Modeſtinus: quod inter virū et vxorē fieri dici/
tur: q̄uis ad alia etiā transferat. Cice. Sic doctrina/
rū facta diuortia. Virg. Obijciunt equites ſeſe ad di
uortia nota: id eſt ad flexus viarum.

Diuello is. li. ſum. varie vello. Sal. Rapi virgines pu
eros: diuelli liberos a complexu parentū. ελληνεσ
τισ πάω λεγουσι καὶ σπασ͂ω και ταπολλα
εχουσιν.

Diues: a diuo fieri dicitur: ꝙ qui diues eſt/ quaſi deus
nihil indigere videtur. Et mō conſtruitur cum geni/
tiuo: vt Inſula diues opū. Mō cū ablatiuo. Cice. li.
ij. offic. Pub. Craſſus tū cognomine diues: tum co/
pijs functus eſt edilitio maximo munere. Et eſt gene
ris ois: facit em̄ accuſatiuū diuitē ꝛ hoc diues. Oui.
lib. j. de ar. Addidit externo marmore diues opus.
Hinc diuitior cōparatiuū. Cice. Inde ille licentior ꝛ
diuitior fluxit dithyrambus.

Diuito as. penult. corre. diuitē facio. Acci. Nihil cre
do auguribus qui aures verbis diuitant alienas: ſu/
as vt auro locupletēt domos.

Diuitie numero tm̄ multitudinis ita ab opibus diffe/
runt: ꝙ diuitie ſint quibus vtamur: opes vt alijs opi/
tulemur. Cic. Sunt ergo diuitie ad neceſſariū vſum:
opes v̄o ad magnificentiā.

Diuexo as. varie vexo. Lact. li. vij. Vt ſi q̄ forte tū fue
rint boni prede ſint ſceleratis ac diuexent vndiq;.

Diuido is. pe. cor. ſi. ſum. cōpoſitū videt: licet ei⁹ ſim/
plex nō legerim. Et eſt diuidere: ſepare/partiri. Vir.
Diuiſū imperiū cū Ioue ceſar habet. Ponit ꝛ ꝓ pe/
dicare. Plau. in Aul. Ne quidē hercle dicā palā nō
diuides. Qđ ꝛ ꝑcidere dicit apud Martialē.

Diuiſio: vt Cic. lib. j. ad Heren. ea eſt ꝑ quā appetimus
quid cōueniat: quid in cōtrouerſia ſit: vel ꝑ quā expo
nimus quib⁹ de rebus dicturi ſumus.

Diuiſor cum ſit verbale nomē: a diuido pleriſq; apud
Cice. criminis eſt: hiq; antiquitus diuiſores vocabā/
tur/qui pecunias inter tribus viritim candidato⁊ no
mine diuidebāt in creādis magiſtratib⁹: quos Plau
tus curia⁊ magiſtros vocat. Cōſueuerāt em̄ petito/
res magiſtratuū apud Romanos pecunia largitio/
neq; ſibi ſtudia cōciliare ſuffragatorū: et per cēturias
tribuſq; diuidere nūmos. Ci. ꝓ Plā. Quā tibi cōmo
dū eſt vnā tribuū dilige: tu doce id qđ debes per quē
ſequeſtrem/quo diuiſore corrupta ſit. Eſt et diuiſor q̄
pueros corrūpit. Cice. Peto. Quid em̄ nō honeſtū
eſt verbū diuiſor? At ineſt obſcenū cui reſpōdet iter/
capedo. Sūt ergo diuiſores nō ſolum crimino ſi: ſed
etiā obſceni tanq̄ in obſceno coitu: prepoſteraq; libi
dine nates diuidantur. Qui et emaſculatores et pe/
dicones dicuntur.

Diuiſo as. pe. ꝓ crebro ſiue more ↄſueto: vt partē mi/
hi capiā diuido. Ci. li. ix. Phil. In galliā inuaſit. An
tonius in Aſiā dolobella in alienā vterq; ꝓuinciā al/
teri ſe Brut⁹ obiecit: impetūq; furētis: atq; oīa diri
pere cupiētis vite ſue periculo colligauit.

Diuidiū a diuiſiōe/ſicut dimidiū a dimēſione. Terē. in
Adel. Totū diuidiū face ꝛ ꝓ eo dimidio.

Diuidia e. tediū. Actius. Hui⁹ me diuidia cogit plus
q̄ eſt par loqui. Interdū etiā dicit diſcordia.

Diuidicula: caſtella ex quibus a riuo cōmuni aquā quiſ
q; in ſuū fundū ducit.

Diuiduū: quod ſeparabile ꝛ ſeparatū eſt. Cui⁹ contra/
riū eſt indiuiduū. Plau. in Ru. Diuiduū talentū faci
am: id eſt in duas partes diuiſū. Hinc diuidue: qđ v̄/
naculo ſermone dicimus per la meitalde. Idē i Caſ.
Nā qđ tibi egre eſt/idē mihi eſt diuidue.

Dius dicitur generoſus: απὸ του Διοσ: id eſt a ioue.
Virg. lib. xj. Quos ipſa dec⁹ ſibi dia Camilla. Dius
in cōpoſitione accipit ꝓ die: vt perdius.

Dium ſubſtantiuū: diuinū ſub celo lumē. Celum greci
Διον dicunt. Vñ adhuc ſub dio fieri aliq̄d dicimus:
cum nō ſit ſub tecto.

Diuus a. um. idem quod diuinus: quod etiam diū di/
cimus: quaſi απο του Διοσ: hoc eſt a Ioue genitū:
vel q² veteres in ſingulari diū dicebant: hoc eſt deū.
Vñ nūc quoq; in plurali dicim⁹ a dio dij/ ſicut a deo
dei. Cū autē dicimus diuā feminā: intelligim⁹ eā que
ſua virtute diuinitatē meret. Sic dicim⁹ diuos impe
ratores: etiā dū ſunt in vita.

Diuinus a.um.quod eſt dei:vel quod ad deũ pertinet: vt opus diuinũ/res diuinę:quę vt Augꝰ li.j.Acad.inquit:dicũtur per quas hmõi diuinatio ipſa cõtingit. Hinc diuinitas/ſicut a deo deitas.

Diuinitꝰ aduerbiũ:ſignificat a diuinis ſiue a deo: ſicut humanitꝰ ab humanis rẽ demõſtrat. Diuinę ꝟo ⁊ humane:ad deoꝝ atqꝫ hoim ſimilitudinẽ.

Diuinipotẽs:q̃ in diuinis poteſtatẽ habet. Apul'.Saga ⁊ diuinipotens cęlũ deponere.

Diuino as.penult.ꝓducta:nõ tm̃ de pręterito dicitur/ſed etiam de pręſenti pro verũ dico. Unde prouerbium: aiunt diuinare ſapientẽ: quia qui dicit verum de his/diuinus eſt. Teren.in Hecy. Plane hic diuinat. Nã id eſt. Plerũqꝫ tñ diuinare eſt augurari:a quo diuinatio: ꝓuidentia futuroꝝ:quę qñqꝫ etiã dicit̃ iudiciũ. Nam cum de cõſtituendo accuſatore quęrit̃ iudiciũ quod ſuper ea re redditur cuinam potiſſimum ex duobus pluribuſve accuſatio in reum permittatur: ea res diuinatio appellatur. Et vt ait Caius Baſſus id iudiciũ diuinatio appellatur:qm̃ diuinare iudicem quodammodo oporteat/quã ſententiã ſeſe ferre parſit. Alij diuinationem appellatam eſſe putant: qm̃ cũ accuſator et reus duę res quaſi cognatę coniunctęqꝫ ſint:neqꝫ vna ſine altera cõſtare poſſit. In hoc tamen cauſę genere reus quidẽ iam eſt:ſed accuſator nondũ eſt:et ideo diuinatione ſupplendum eſt quinam accuſator futurus ſit. Ita Ciceronis prima verrinarũ diuinatio inſcribit̃:quia nõ de facto/ſed de futuro quęritur:quę eſt diuinatio/vter debeat accuſare. Cicero in Cecilius. Alij putant diuinationẽ dici/ꝙ res agatur ſine teſtibus et ſine tabulis:et his remotis argumenta leuia ſequantur:⁊ iudices quaſi diuinent. Huius cõpoſitũ eſt prediuino:quod Pli. poſuit ꝓ pręſentio/cum ait lib.x. Tum vniuerſę prouolant ſi dies mitis futurus eſt. Prędiuinant eñ ventos imbreſqꝫ: et tũc ſe cõtinent tectis.

Diu aduerbiũ ꝓ die. A quo fit Interdiu. Plaut. Nec noctu nec diu quietus. Interdũ ſignificat longo tpe. Unde fit diutius:lõgiori tẽpore.

Diutiſſime:lõgiſſimo tpe. Tãdiu:tanto tpe:q̃diu quãto tpe. Iãdiu:olim.

Diutile pe.cor.aduerbiũ diminutiuũ: ſignificat aliqꝫdiu. Gel'. Cũ diutile tacitus cogitando fuiſſem.

Diutinus a.um.pe.cor.lõgus ſeu cõtinuus. Ci. Libertatis deſiderio/tędioqꝫ diutinę ſeruitutis.

Diuturnus a.um.idem quod diutinus:a diu deriuatũ. Cice. Diuturni ſilentij.

Diurnus a.um.a die fit:ſicut nocturnus a noctu. Unde ⁊ diurni dicuntur libri in quibus ſcribuntur geſta ſinguloꝝ dierũ:vulgo iornales dicuntur. Iuue. Lõgi relegit tranſacta diurni. Al's diurnũ accipit̃ ꝓ victu atqꝫ mercede vnius diei. Seneca. Diurnũ accipit:in cẽticulo dormit. Idẽ lib.ij.contro. Cõſors mõ ois fortunę diurnũ petã.

Diurno as.diu viuo:ſicut perenno as.

D Ante O

Do das/dedi datum. Cuius compoſita ſi ſint ex monoſyllabis prępoſitionibus/ſunt tertię coniugationis:⁊ pręteritũ geminant:vt reddo dis.reddidi:perdo dis.perdidi. Excipitur ſedo as.aui.ex ſe ⁊ do. Et dicit̃ verbũ datiuũ:qm̃ vltra accuſatiuũ poſtulat datiuum:et quicqꝫ dare ſedulo reperitur. Et ita datiuo delectatur: vt quãdoqꝫ duos datiuos exigat pro adſcribere ſeu imputare: q̃qꝫ alter eorum non ſemper ponatur/ſed ſubintelligit̃. Cicero libro.ij.offici. Ne Marco quidẽ Seio vitio datũ ꝙ in charitate annone aſſe modiũ dedit populo. Teren. vnum tm̃ expreſſit. Nunc quam rem vitio dant queſo animaduertite:ſubintelligit̃ poetę. Plautꝰ in Amphi. Nunc tibi hanc paterã: quę dono mihi ob virtutẽ: data eſt alcmena tibi dono. Hic dono/vtrũ caſus datiui an ablatiui ſit dubium videtur. Utroqꝫ mõ ſumi poſſe cenſeo. In datiuo pro dedico capitur. Si autẽ ablatiuũ eſſe velimus: vt dono ſit quaſi nomine doni:tunc do a ꝓpria ſignificatione nõ recedit. In qua Plautus tamen ipſi verbo accuſatiuũ vltra accuſatiuũ ſine prępoſitione dedit:ſed appoſitiue. Sic. Eſt ager ſub vrbe. Hic vobis eũ dabo dotẽ ſorori: id eſt vt ſit dos: vel nomine dotis/vel ꝓ dote. Aliquando vltra datiuũ ponit̃ accuſatiuꝰ cum ad Ci. Cornifi. Litteras ad te nunqꝫ habui cui darem/quin dederim. Idẽ ad Q. Fratrẽ. Oculos autẽ natura nobis vt equo et leoni ſetas et caudam et aures ad motus animoꝝ declarãdos dedit. Aliquando pręter datiuũ ponit̃ accuſatiuus:cũ in Teren.in Phor. Hic quid velis dari tibi in manũ/vt herus his deſiſtat litibus. Nõnunqꝫ accuſatiuus ponit̃ cũ ad/⁊ datiuus remouet̃. Cice.lib.ij. Phil'. Ad ſepulturã corpus vitrici ſui negat a me datum. Interdũ ipſe actũs cũ in ponitur. Plautꝰ in Cap. Hoc ſi faxis dabo in caueã. Cice. Terentię. In viã qđ te des hoc tẽpore nihil eſt:id eſt ponas ſeu inducas. Quandoqꝫ regit ablatiuũ cum prępoſitione poſt datiuũ:vt fit quãdo damus ꝓ aliquẽ aliquid alicui ab aliquo. Plau.in Cap. Sequere me viaticũ/vt dem a trapeçita tibi eadẽ opera a pretore ſumas ſingraphũ. Quandoqꝫ nõ per ablatiuũ ſed per accuſatiuũ cũ per. Col'.lib.ix. Aſcẽſus deinde quibus ad tabulata per vtrãqꝫ cellam datur. Sepius tamen poſt accuſatiuũ datiuũ regit: et hoc varijs actibus applicari ſolet. Plau.in Epi. Si equũ ſit me plus ſapere q̃ vos:dederim vobis cõſiliũ cautũ quod laudetis. In Cur. Nunc rei diuinę operam dabo. In Mer. Me toxico morti dabo. In Cap. Do tibi operam ſi quid eſt quod me velis. Gel'. Cretenſes quoqꝫ pręlia ingredi ſolitos/memorię datũ eſt. Capitur etiã ſicut vendo:vt ꝙ in caritate annonę aſſe modium populo dederit. Item dare eſt offerre/obijcere. Terentiꝰ in Ecy. Profecto hoc ſic eſt vt puto omnibus nobis: vt res dant ſeſe ita magni atqꝫ humiles ſumus. Itẽ accipere. Idem in eadem. Dabo iuſiurãdũ nihil eſſe iſtorum tibi. Item inferre:inducere. Uirgiliꝰ. Magnã dabit ille ruinã Arboribus. Itẽ promittere. Teren.in Ecy. Si mihi fidem das te taciturã dicã. Itẽ permittere: vt apud apoſtolũ ad Romanos. Dedit illis deus ſpiritũ cõpunctionis: id eſt permiſit vt haberent ſpiritũ cõpunctionis. Itẽ dicere. Terẽ.i Heau. Nunc q̃obrem has partes didicerim/paucis dabo. Itẽ obtemperare. Idẽ in Adel. Da te mihi: id ẽ accõmoda te meę voluntati. Itẽ proſtituere. Mar. Caſta igitur nulla eſt: caſtę ſunt mille: quid ergo caſta facit: nõ dat nõ tamen ille negat. Item facere. Teren.in Adel. O eſchine pol haud paternũ iſtuc dediſti. Item concitare:vt apud eundẽ in Eu. Ludum iocumqꝫ dices fuiſſe illum alterũ prout huius rabies q̃ dabit. Dare pęnas eſt ſuſtinere. Lactan.lib.vij. Sed tamen docent nos ſanctę littere: quemadmodum pęnas impij ſunt daturi. Dare veniã eſt cõcedere quod petitur. Teren. Da veniam quęſo filio tuo. Cice.de ora. Dabis hanc veniã mi frater. Dare operã:eſt adiuuare/inſeruire. Teren.in Phor. Nos operã dabamus phedrię. Dare poteſtatẽ: eſt rẽ in alterius arbitrio permittere. Pli. Ut qui ſuarũ omniũ rerum poteſtatem auunculo dederat. Dare fidem:eſt aliquid ſancte ꝓmittere. Dare in manũ:ſignificat ſeparatim et ſine arbitro aut interprete: vt cũ ꝑuaricator aut iudex corruptus accipit pecuniã. Do me in diſciplinã: ſignificat do operã diſciplinę. Ambro. Sed relictis omibꝰ in diſciplinã ſe ꝓphetica daret. Datũ eſt:id eſt fato decretoqꝫ conceſſum eſt: vt Nõ dabitur regnis